

19 października obchodzimy Narodowy Dzień Pamięci Duchownych Niezłomnych. Jest to wyraz hołdu dla kapłanów, którzy swą postawą dawali świadectwo, męstwu oraz niezłomnej postawie patriotycznej niejednokrotnie przelewając krew w obronie Polski na przestrzeni wieków. To święto państwowe ustanowione przez

Sejm w 2018 r. nawiązuje do daty 19 października 1984 roku, kiedy porwano a potem bestialsko zamordowano ks. Jerzego Popiełuszkę, kapelana „Solidarności”, ofiarę reżimu komunistycznego i funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa.

Od początków państwa polskiego duchowni często angażowali się w rozwój kraju, bronili jego suwerenności, wspierali walczących o wolność, a także sami przelewali krew za Ojczyznę. Dziś oddajemy cześć kapłanom, którzy w okresie zaborów podtrzymywali pamięć o Polsce, wychowywali do wolności kolejne pokolenia i duchowo przygotowywali naród do odzyskania niepodległości. Wspominamy duchownych, którzy bronili Niepodległej Polski przed nawałą bolszewicką oraz ofiary II wojny światowej – księży więzionych i mordowanych w niemieckich obozach śmierci, a także w Katyniu, Charkowie, Miednoje, na Syberii i Wołyniu – tylko dlatego, że byli kapłanami i Polakami. Pamiętamy również o duchownych, którzy nie poddali się komunistycznemu zniewoleniu i mimo represji oraz prześladowań kontynuowali swoją posługę, głosząc prawdę o polskiej historii, walcząc o godność i prawa człowieka.

Błogosławiony ksiądz Jerzy Popiełuszko był duszpasterzem robotników. Po wprowadzeniu, w dniu 13 grudnia 1981 r., stanu wojennego odprawiał począwszy od 28 lutego 1982 r. w kościele Stanisława Kostki w Warszawie comiesięczne Msze Święte za

Ojczyznę. W homiliach głosił prawo do życia w wolności i sprawiedliwości, protestował przeciw aktom bezprawia i przemocy. Stał się celem szykan i prowokacji ze strony władz PRL. Był zastraszany, zatrzymywany przez funkcjonariuszy SB. Od stycznia do czerwca 1984 r. był przesłuchiwany 13 razy przez funkcjonariuszy milicji i prokuratury. Prokuratura Okręgowa w Warszawie w lipcu 1984 r. przedstawiła mu zarzuty „czynienia z kościołów miejsca szkodliwej dla interesów PRL propagandy antypaństwowej”. Pierwszy nieudany zamach na życie księdza miał miejsce 13 października 1984 r. Była to próba upozorowania wypadku samochodowego pod Ostródą. Ostatnią mszę św. ks. Jerzy Popiełuszko odprawił w parafii pw. Świętych Polskich Braci Męczenników w Bydgoszczy. Ostatnie słowa, jakie skierował do wiernych brzmiały „*Módlmy się, byśmy byli wolni od lęku, zastraszania, ale przede wszystkim od żądz odwetu i przemocy*”. Został porwany 19 października 1984 r. przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa. Był torturowany, a następnie zamordowany. Zmasakrowane ciało w foliowym worku obciążone kamieniami oprawcy wrzucili do tamy koło Włocławka. Pogrzeb zamordowanego księdza odbył się 3 listopada 1984 r. i stał się ogólnopolską manifestacją solidarności i walki o wolność. Błogosławiony ksiądz Jerzy stał się symbolem męczennika zamordowanego z nienawiści do wiary i do ludzkiej godności. Ks. Jerzy Popiełuszko został beatyfikowany 6 czerwca 2010 roku, jako męczennik za wiarę.

18 października 2024 r., w przeddzień 40. rocznicy zamordowania ks. Popiełuszki, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, w uznaniu jego zasług dla wolności Polski, prawdy i odnowy moralnej narodu, przyjął przez akklamację uchwałę upamiętniającą jego męczeńską śmierć. W Sejmie udostępniona została w tych dniach wystawa „Polska jutra. Dekalog społeczny bł. Ks. Jerzego Popiełuszki”. Ekspozycja odnosi się do wskazań ks. Jerzego, by zło zwyciężać dobrem, położonych na konkretne przykłady życia społecznego. W organizację wystawy włączyli się posłowie i senatorowie różnych opcji politycznych we współpracy z Muzeum Bł. Ks. Jerzego Popiełuszki oraz Fundacją Rodziny Popiełuszków „Dobro”. W otwarciu ekspozycji uczestniczył marszałek Sejmu Szymon Hołownia.

System Informacyjny Sejmu

Owens, Schine, & Nicola, P.C.

Legal Services Since 1928

**KONSULTACJA SPRAWY
BEZPŁATNA**

Ponad 20 lat
doświadczenia

OBRAŻENIA CIAŁA
Wypadki samochodowe
Upadki i poślizgnięcia
Pogryzienia przez psa

**ODSZKODOWANIA
PRACOWNICZE**

DUI

**KUPNO I SPRZEDAŻ
NIERUCHOMOŚCI**

PRAWO RODZINNE

- rozwoły
- opieka nad dzieckiem
- alimenty
- mediacje
- ostatnia wola testamentu

LISA PYTERAK MAINOLFI

ADWOKAT

MÓWIĘ PO POLSKU

799 Silver Ln
Trumbull, CT 06611
(203) 375 0600

17 Lenox Place
New Britain, CT 06050
(203) 375 0600

Goście, konkursy, miła wiadomość, niekonwencjonalne lekcje - obchody Dnia Patrona Polskiej Szkoły Sobotniej im. Bł. Ks. Jerzego Popiełuszki w Derby

„Życie trzeba godnie przeżyć, bo jest tylko jedno.”, „Ludzi zdobywa się otwartym sercem, a nie zaciśniętą pięścią.”, „Człowieka można przemocą ugiąć, ale nie można go zniewolić.”

Autor powyższych słów jest dla wielu autorytetem, symbolem walki o wolność, człowiekiem błogosławionym. Ksiądz Jerzego Popiełuszkę charakteryzuje ogrom słów, wśród nich jest jeszcze jedno określenie bardzo ważne dla wielu rodzin w naszej okolicy- Patron Polskiej Szkoły Sobotniej w Derby.

Rocznica śmierci kapłana (19. października) jest obchodzona przez Szkołę jako Dzień Patrona. Szczerze, to są nawet dwa Dni Patrona w Szkole - pierwszy dzień obchodzony jest przez uczniów piątkowych a drugi przez uczniów sobotnich. Święto zagościło w tym roku na sali gimnastycznej dając oddech tradycyjnym lekcjom i wprowadzając spontaniczną atmosferę.

Wprowadzenie sztandaru Szkoły i odśpiewanie hymnu odbyło się oczywiście obowiązkowo. Pierwszy raz jednak uczniowie mieli okazję tak dokładniej przyjrzeć się sztandarowi. Tajniki szkolnej chorągwi reprezentacyjnej zostały zgłębione przez **dyrektora placówki panią Alinę Zawojkę**. Pięknie haftowany sztandar Szkoły z wizerunkiem ks. Jerzego Popiełuszki na jednej stronie oraz cytatem „Zło dobrem zwyciężaj” na drugiej, został pokazany dokładnie uczniom, szczególne zaciekawienie prezentacja flagi wzbudziła w zerówce i wśród pierwszaków.

Dzień Patrona był wyjątkowy nie tylko przez przerwę od żmudnej nauki. Sobotnie obchody wzbogaciło dwóch wyjątkowych gości: **ks. proboszcz parafii św. Michała w Derby Marek Sadowski oraz Nadia Szarek**. Wszyscy parafianie doskonale znają Księdza Proboszcza, Nadia Szarek natomiast musiała się przedstawić sama i zrobiła to wyjątkowo śmiało zważywszy, że miała w ręku mikrofon a sala była pełna ludzi. „Cześć, mam

na imię Nadia. Cieszę się, że mogę być z wami w tym dniu. Cieszę się, że mogę odpocząć od szpitali i mogę spędzić z wami super dzień.” Mama Nadii, **Patrycja**, również podziękowała szkolnej społeczności, a szczególnie panu **Andrzejowi Jaworskiemu** - prezesowi Zarządu SRiP za zaproszenie

do Szkoły.

Mama z córką od 2019 roku corocznie przylatują do Stanów, by Nadia mogła przechodzić kolejne operacje. Przeszła właśnie swoją dziesiątą operację na kręgosłup, niestety będzie ich więcej.

„Cieszymy się, że możemy Was poznać i przede wszystkim usłyszeć polski język. Jesteśmy dumni, że uczycie się polskiego języka i chodźcie do polskiej szkoły. Bardzo, bardzo nas to cieszy!”- dodała pani Patrycja przez mikrofon. Nadii została wręczona przez panią

dyrektora szkolną koszulkę jaką noszą wszyscy uczniowie jako znak przyjęcia do szkolnej społeczności. Oczywiście, Nadia nie zwlekała z nałożeniem jej!

Dzień Patrona już zapowiadał się ekscytująco - mili goście, perspektywa zabawy, brakowało tu jeszcze jakiejś bardzo dobrej wiadomości... oczywiście nadeszła! Dyrektorka Zawojka poinformowała wszystkich, że PSS w Derby podpisała współpracę ze Szkołą Podstawową im. Arkadego Fiedlera w Sławoszowie z siedzibą w Parzewie (woj. wielkopolskie). Szkoła ze Sławoszowa przesłała z Polski piękne życzenia dla uczniów, nauczycieli i Zarządu Szkoły z okazji Dnia Patrona, które zostały odczytane.

Kiedy część oficjalna się zakończyła przyszła pora na zabawy i konkursy związane z życiem ks. Jerzego. Tegoroczny scenariusz i pomysły zabaw były inicjatywą nauczycielki PSS Derby pani **Anety Matyszczyk**. Uczniom podobało się niekonwencjonalne spędzenie czasu w szkole i chętnie uczestniczyli w programie Święta Patrona. Pozytywne uwagi o zorganizowanym święcie docierały nie tylko od samych uczniów. Zachwycony był także gość dnia - Nadia.

Udało mi się zadać Jej parę pytań odnośnie uroczystości i zabaw. To co najbardziej się Nadii podobało, to „kontakt z każdym uczniem i fajna relacja z osobami, które mówią po polsku w Ameryce.” Gość spodziewał się, że obchody Dnia Patrona zostaną przeprowadzone „bardziej lekcyjnie”, okazało się jednak, że „były bardzo kreatywne”. Nadia zdążyła nawet nawiązać przyjaźnię. Jedną z nich jest miła znajomość z „Emilią Sajkowski z klasy pani Basi (Wojcieszak)”.

Konkurencja, która Nadii się najbardziej podobała było „skakanie przez buty”. Nadia wyznała, że będzie trochę za Ameryką tęsknić, kiedy wróci do domu. Szkoła w Derby zapewniła Nadię, iż jest częścią wspólnoty szkolnej i zawsze jest mile widziana.

Dzień Patrona zakończył się w słodki sposób. **Uczniowie otrzymali lody dzięki Zarządowi Szkoły**. Dzieci i młodzież zapewne zapamiętają piątkowe i sobotnie wspólne świętowanie życia ks. Jerzego na długi czas!

Anna Czop

Sfinansowano ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Mojatvpl.com

NAJLEPSZA POLSKA TELEWIZJA

Tylko 69 centów
na dzień

sale

\$250 /ZA ROK

24/7

Obsługa klienta

+1 (860) 281-1531

info@mojatvpl.com

www.Mojatvpl.com

Boonton, New Jersey Stowarzyszenie Freedom & Solidarity uczciło 40. rocznicę męczeńskiej śmierci błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszki

19 października 2024 roku przypadła 40. rocznica męczeńskiej śmierci błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszki, kapelana „Solidarności”, który został brutalnie zamordowany przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa. Jego umęczone ciało wrzucono do Wisły w okolicach Włocławka, co stało się symbolem oporu wobec komunizmu oraz walki o prawdę i wolność. W 2018 roku Sejm RP ogłosił 19 października, przypadający na dzień męczeńskiej śmierci ks. Jerzego Popiełuszki, Narodowym Dniem Pamięci Duchownych Niezłomnych. Natomiast 18 października 2024 roku, w przeddzień 40. rocznicy jego zamordowania, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, doceniając wkład kapelana „Solidarności” w walkę o wolność Polski, prawdę oraz moralną odnowę narodu, jednogłośnie przyjął uchwałę upamiętniającą jego męczeńską śmierć.

Uroczystość

Msza święta upamiętniająca tę tragiczną rocznicę odbyła się 20go października, w kościele św. Cyryla i Metodego w Boonton NJ, o godzinie 10:30. Wzięli w niej udział członkowie organizacji Freedom and Solidarity, której bł. ks. Jerzy Popiełuszko jest patronem. Na uroczystość przybyli działacze ze stanu Connecticut,

New Jersey i Nowego Jorku.. Wśród uczestników byli: Janusz Kudełko, Jerzy Śliwowski, Grzegorz Michalski, Adam Stapien, Kazimierz Kochanowicz, Kazimierz Szmigiel, Adam Urbańczyk, Krzysztof Sinkiewicz, Zbigniew Pałamar, Zbigniew Wieczorek, którzy wspólnie modlili się z lokalną Polonią, oddając hołd tej wyjątkowej postaci.

Kwiaty dla Kapelana

Pod ufundowanym obrazem kapelana Solidarności złożono kwiaty oraz wniesiono sztandar „Solidarności”. Uczestnicy, w atmosferze zadumy i spokoju, wzięli udział w najświętszej Eucharystii, co było zarówno duchowym przeżyciem, jak i wyrazem wspólnoty oraz pamięci o męczeńskiej śmierci księdza.

Wspomnienia i refleksje

Po zakończeniu mszy świętej, ksiądz Aleksander Białas odczytał nazwiska członków organizacji Freedom and Solidarity, którzy przybyli z różnych stanów wschodniego wybrzeża, zaznaczając ich obecność w tej szczególnej chwili. Uczestnicy skupili się na relikwiach bł. ks. Jerzego Popiełuszki, które stały się miejscem modlitwy i refleksji.

WYCIECZKI z MARION

17 Listopada (Niedziela) Nowy Jork, Manhattan \$99.00

W programie:

Central Park, 5th Aleja, Statue Wolności, Broadway, Time Square, Empire State Building, Chinatown (Canal St.) 911 Memorial, Rockefeller Center, Trump Tower, Katedra Sw. Patryka

Wyjazd New Britain 8:00am

Nowy Jork, Manhattan. \$99.00

Bożonarodzeniowe światła

8 Grudnia (Niedziela) i 14 Grudnia (Sobota)

Bożonarodzeniowe światła. Podczas wycieczki obejrzymy świątecznie przystrojony i oświetlony Nowy Jork.

W programie:

Central Park, Trump Tower, 5th Aleja, Katedra Sw. Patryka, Broadway, Chinatown (Canal St.) Rockefeller Center, Time Square, 9/11 Memorial

Wyjazd New Britain 8:30am

31 Grudnia (Wtorek) Sylwester (New Years Eve) \$79.00

ATLANTIC CITY – RESORTS CASINO

WYJAZD Z NEW BRITAIN 12:30pm

WYJAZD z CASINO 12:30am (po północy)

BILETY KUPISZ

New Britain – Agnieszka - Everest Travel (Polish)

213 Broad St. (860) 223-0142

Irena – Polish - (860) 502-4439

Marion – English Only – Cell (860) 620-7126

Spotkanie i rozmowy

Po mszy wszyscy zebrali się na wspólne zdjęcie pod obrazem patrona organizacji, a następnie spotkali się w gościnnych progach sali parafialnej. Członkowie Freedom and Solidarity mieli wspaniałą okazję do rozmowy z kapłanem oraz sympatykami organizacji, dzieląc się swoimi myślami, pytaniami oraz spostrzeżeniami.

Poczęstunek stworzył atmosferę do dyskusji, w trakcie której omówiono istotne kwestie dotyczące dalszej działalności organizacji. Zdecydowano o wyznaczeniu nowych osób do władz oraz punktów, na których zarząd i członkowie będą koncentrować swoje wysiłki. Podjęto wiele ważnych decyzji, w tym dotyczącą nawiązania współpracy w zakresie przypominania historii „Solidarności” oraz jej ideałów.

Rola w odkłamywaniu historii

Uczestnicy podkreślili, jak ważne jest przypomnienie męczeństwa ks.

Popiełuszki i działania „Solidarności” w kontekście obecnych wypaczeń i zakłamań historii we współczesnej narracji. Wspólnie doszli do wniosku, że ich rola polega na odkłamywaniu zbrodni, która dotknęła kapelana ruchu i wyjaśnianiu jej znaczenia w dzisiejszym społeczeństwie. Pomimo trudnych tematów, ich zaangażowanie i determinacja są przykładem na to, że myśl o wolności i prawdzie wciąż żyje w sercach wielu Polaków.

Podsumowanie

Obchody 40-lecia męczeńskiej śmierci błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszki w Boonton były wyjątkową okazją do upamiętnienia jego życia oraz wartości, które reprezentował. W jedność, modlitwie i wspólnej refleksji społeczność Polonijna po raz kolejny afirmowała dążenie do prawdy, sprawiedliwości oraz wolności, które pozostają aktualne w obliczu współczesnych wyzwań.

Zbigniew Wieczorek

Trump do polskiego dziennikarza: „Nikt nie zrobił dla Polaków tyle, co ja“

- Powiniem zdobyć większość polskich głosów - powiedział Donald Trump w wywiadzie dla Telewizji Republika. Dodał, że „nikt nie zrobił dla Polaków tyle co on“. Kandydat republikanów na prezydenta USA odniósł się też do inwazji Rosji na Ukrainę. - Nie byłoby teraz wojny, gdybym był prezydentem. Stało się tak, ponieważ w USA mamy teraz niekompetentne przywództwo - stwierdził. Trump dodał, że „Andrzej Duda jest bardzo dobrym człowiekiem“. - Jest moim przyjacielem - powiedział.

- Mam nadzieję, że (Polacy - red.) pójdą do wyborów i zagłosują na mnie, bo druga strona nie lubi Polaków. Nie lubią religii (...), Mam nadzieję, że Polacy zagłosują na kogoś, kto podziela ich wartości - powiedział w 8 października Donald Trump o Amerykanach polskiego pochodzenia.

Trump dodał, że żaden z prezydentów nie zrobił dla Polaków tyle, co on. - Polacy mnie kochają, a ja kocham Polaków - stwierdził.

Pytany o kwestie związane z energetyką Trump powiedział, że „zamknął Nord Stream 2“, lecz zajmująca jego miejsce administracja Joe Bidena wszystko zniszczyła swoimi decyzjami. Kandydat republikanów na prezydenta USA przedstawił także swój własny plan dotyczący wydobycia ropy.

- Będziemy wiercić w poszukiwaniu ropy. W ciągu 12 miesięcy, począwszy od 20 stycznia, obniżymy o połowę ceny energii dla ludności. (...) Nikt inny nie byłby w stanie tego zrobić. Jeśli mi się uda, zrobię nawet więcej (...) Mam wiele platform, które pomagają Polakom - podkreślił.

Donald Trump do polskiej telewizji: Gdybym był prezydentem, nie byłoby wojny

Trump dodał, że „nie ma lepszego prezydenta dla Polaków (niż on - red.)“, co ma „dotyczyć także Rosji.

- Nie byłoby teraz wojny, gdybym był prezydentem. Stało się tak, ponieważ w USA mamy teraz niekompetentne przywództwo - stwierdził. - A to zagraża Polsce, ponieważ, jak to się mówi „jesteś następny“. Na to nie możemy sobie pozwolić. Nie może być następnego - dodał.

Były prezydent USA wspominał także o prezydencie Polski. - Andrzej Duda jest bardzo dobrym człowiekiem. To świetny facet. Jest moim przyjacielem. Wyjątkowy facet - zaznaczył, dodając, że „niedawno jedli razem kolację“.

Wspomniał też o swoim przemówieniu wygłoszonym podczas wizyty w Polsce 6 lipca 2017 roku na placu Krasieńskich. - Nie chcę się przechwalać, ale wiem, że ludzie dalej o nim mówią - powiedział, odnosząc się do swojej wypowiedzi dotyczącej Powstania Warszawskiego.

5 listopada odbędą się wybory prezydenckie w USA. W wyścigu o Biały Dom zmierzą się Kamala

Harris - kandydatka demokratów, obecna wiceprezydent USA oraz były prezydent Donald Trump - kandydat republikanów.

Obywatele Stanów Zjednoczonych niebawem wybiorą 47. prezydenta swojego kraju. Wygrany lub wygrana zbliżających się wyborów zastąpi obecnie urzędującego Joe Bidena, który w lipcu zrezygnował z ubiegania się o reelekcję.

Po co ptaki odlatują na zimę? Nowe dane zaskoczyły nawet naukowców

Obrączkowanie ptaków i śledzenie ich za pomocą GPS pozwala poznać trasy ich wędrówek podczas migracji. Naukowcy z niemieckiego Instytutu Maxa Plancka założyli zwierzętom małe rejestratory analizujące tętno i temperaturę ciała, by przekonać się, jakie są rzeczywiste koszty ptasich migracji i po co tak naprawdę odlatują na zimę. Wyniki są zdumiewające.

Niektóre kosy migrują na zimę

Kosy to przypadek ciekawy. Te najczęściej spotykane u nas drozdy niezwykle sprawnie przystosowały się do życia w środowisku zmienionym przez człowieka. Do tego stopnia, że kosy są częstymi gośćmi miast i tworzą tam nawet odrębne, przystosowane do miejskiego życia, populacje. One są najczęściej osiadłe.

To dość charakterystyczne dla kosów, że tworzą one populacje osiadłe i migrujące, niekiedy nawet na tym samym obszarze. Reguła jest taka, że ptaki mieszkające dalej na północy odlatują na zimę, a te z południowych rejonów - nie, ale to też zależy od wielu czynników. Chociażby od tego, na ile kosy nauczyły się korzystać z odpadków i pokarmu zostawionego przez ludzi.

Niemieckie badania nad kosami zostały przeprowadzone w Bawarii, w południowych Niemczech. To idealne miejsce, bo tutaj populacje kosów dzieli się niemal po połowie na migrujące i osiadłe. 50 proc. z nich odlatuje do Francji, Hiszpanii czy Włoch, reszta radzi sobie z zimą na miejscu.

Podobnie jest w Polsce, chociaż u nas coraz więcej kosów pozostaje na miejscu na zimę. Odlatują głównie te, które mieszkają w lasach i poza miastami. Wtedy udają się także do zachodniej i południowej Europy, niezbyt daleko.

Badania opublikowane przez „Nature Ecology & Evolution“ na bazie pracy Instytutu Maxa Plancka bezprecedensowy wgląd - jak czytamy - w prawdziwe koszty energetyczne zarówno migracji, jak i pozostawania w miejscu. Dane ujawniły również nieoczekiwany mechanizm oszczędzania energii stosowany przez kosy przed rozpoczęciem migracji.

Okazuje się, że szykujące się do podróży kosy mocno oszczędzają wydatki energetyczne i gwałtownie

zwalniają swój metabolizm na trzy tygodnie przed podróżą do ciepłych krajów. Spada temperatura ich ciała, energia jest magazynowana i w efekcie ptaki docierają na zimowiska ze sporą nadwyżką, której nie zużywa sama podróż.

Dalej dzieje się coś zaskakującego. Wydatki energetyczne podczas zimowania bynajmniej nie spadają w porównaniu z tym, co zostawiły w kraju. A przecież udanie się na zimowisko temu ma służyć, choćby ze względu na znacząco niższe koszty utrzymania ciepła w łagodniejszym klimacie. Nie jest jasne, co dzieje się z tą nadwyżką, tego naukowcy na razie nie wyjaśnili.

Wnioski są jednak zdumiewające. Nie chodzi nawet o to zwolnienie metabolizmu ptaków przed podróżą, gdyż tego mogliśmy się spodziewać. Istotne jest to, że spędzanie zimy w ciepłych krajach bynajmniej nie ogranicza wydatków energetycznych zwierzęcia. To rodzi pytanie, po co ptaki to robią?

Odpowiedź nie jest jasna. Możliwe, że tam znajdują więcej pokarmu i lepsze warunki bytowe. Możliwe też, że te migracyjne uwarunkowania pochodzą jeszcze z zamierzchłych czasów i utrwaliły się u ptaków na tyle, że nie podlegają gwałtownym zmianom. To, co ogranicza migracje, to właśnie wpływ człowieka i zmian, jakie powoduje on w środowisku.

Rosja grozi Francji atakiem jądrowym. „Szatan dotrze w trzy minuty“

Władze w Moskwie bardzo obawiają się zielonego światła z krajów NATO do użycia przez Ukraińców pocisków dalekiego zasięgu na terytorium Rosji. Kreml zaczął grozić Francji użyciem broni jądrowej. Chodzi o przerażającą raketę RS-28 „Szatan“.

Analitycy militarni z serwisu Defence Express wskazują, że Ukraińcy mogliby zaatakować bronią dalekiego zasięgu rosyjskie lotniska, składy broni i paliw, oraz centra dowodzenia. Oznaczałoby to poważne ograniczenie dostaw sprzętu i zaopatrzenia na pole walki oraz brak możliwości zapewnienia osłony lotniczej dla piechoty.

Pozwolenie na użycie pocisków manewrujących, które trudno jest zneutralizować, na terenie Rosji może sprawić, że armia Kremla nie będzie już zdolna do dalszego prowadzenia wojny na Ukrainie. Właśnie dlatego

Kreml tak bardzo obawia się tej broni i straszy kraje NATO, które taką bronią dostarczają na Ukrainę, użyciem broni masowego rażenia. Chodzi tutaj nie tylko o Stany Zjednoczone, ale również o Wielką Brytanię i Francję.

Przewodniczący Dumy Państwowej Federacji Rosyjskiej Władimir Wołodin, cytowany przez ukraińską agencję Unian, ogłosił, że najnowsza broń „potrzebuje 3 minut i 20 sekund“, aby dotrzeć do francuskiego Strasburga. Wołodin ma tu na myśli najpotężniejsze na świecie rakiety balistyczne RS-28 „Szatan“. — Przed podjęciem takiej decyzji, należy przypomnieć sobie lekcje z II wojny światowej. Dla porównania, pocisk „Sarmat“ („Szatan“) potrzebuje 3 minut i 20 sekund, aby dotrzeć do Strasburga — ostrzegł Wołodin.

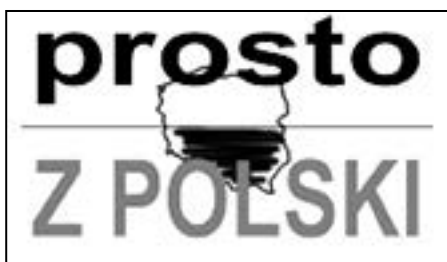
RS-28 „Szatan“ wszedł do służby zaledwie rok temu. Ta superciężka raketa o masie 200 ton ma długość 35,5 metra, średnicę 3 metrów, może przenosić ładunki jądrowe o masie 10 ton i rozpędzić się do 25000 km/h, czyli 7 kilometrów na sekundę. Atrybutem tej broni jest fakt, że pociski mogą manewrować w trakcie lotu, dzięki czemu są bardzo trudne do strącenia przez tarcze antyrakietowe.

Pociski mają zasięg 18 tysięcy kilometrów, i po wystrzeleniu, mogą latać po całej planecie przez wiele godzin aż uderzą w wybrany cel z nieoczekiwanego kierunku. Nowa rosyjska raketa może na swoim pokładzie przenosić nawet 10 ciężkich lub 15 lekkich głowic MIRV lub nieokreśloną liczbę hipersonicznych pojazdów szybujących Avangard. Głowice są wystarczająco silne, aby zmieść z powierzchni ziemi obszary lądowe wielkości Francji lub amerykańskiego stanu Teksas.

— Ma najwyższe parametry taktyczno-techniczne i jest w stanie przewyższyć wszystkie nowoczesne środki obrony przeciwrakietowej. Nie ma odpowiednika na świecie i nie będzie miał jeszcze na długo po sobie — powiedział Władimir Putin. — Ta naprawdę wyjątkowa broń wzmocni potencjał bojowy naszych sił zbrojnych, zapewni Rosji bezpieczeństwo przed zagrożeniami zewnętrznymi i da do myślenia tym, którzy w ogniu szaleńczej agresywnej retoryki próbują zagrozić naszemu krajowi — dodał Putin.

Ministerstwo Obrony Narodowej Rosji podało w ubiegłym roku, że najnowsze i w pełni udane testy systemu odbyły się w kosmodromie Plesieck, który znajduje się 800 kilometrów na północ od Moskwy. Pocisk miał perfekcyjnie trafić w cel na poligonie na Kamczatce, ponad 5 tysięcy kilometrów dalej. Nad jądrową bronią hipersoniczną pracują również Stany Zjednoczone i Chiny, jednak to właśnie Rosja jest obecnie światowym pionierem w jej rozwoju.

Źródło: geekweek, Interia
Opracował Andrzej Więciorkowski

Kolejne tony złota w zasobach NBP. Adam Glapiński: Weszliśmy do ekskluzywnego klubu

- Ważną przesłanką utrzymania stóp na tym samym poziomie był wzrost inflacji, który nastąpił od połowy roku. W II kw. roku inflacja wynosiła dokładnie 2,5 proc., czyli dokładnie w środku celu NBP. Od lipca nastąpił wzrost inflacji, co sygnalizowaliśmy - powiedział na konferencji prasowej Adam Glapiński. Według prezesa NBP do końca 2024 r. wskaźnik inflacji konsumenckiej może utrzymywać się w przedziale od 4,5 do 5,0 proc. Szef banku centralnego poinformował ponadto o kolejnych zakupach złota - rezerwy NBP to dziś 420 ton, czyli więcej niż posiada Wielka Brytania.

Adam Glapiński, prezes NBP

- Obserwowane teraz podwyższenie inflacji jest nieporównywalnie mniejsze niż w latach 2022-2023 i musimy o tym pamiętać - zaznaczył.

Adam Glapiński wskazał, że od IV kw. 2019 roku do II kw. 2024 r. PKB Polski wzrósł o 13,1 proc., zaś w strefie euro to średnio 3,9 proc. - To jest skala polskiego cudu gospodarczego - wskazał.

- Tempo wzrostu gospodarczego jest bardzo dobre, trwa ożywienie gospodarcze, choć obecne sygnały ekonomiczne, gospodarcze, które do nas docierają, są mieszane - powiedział.

- Możemy szacować, że roczna dynamika PKB w III kwartale mogła być zbliżona do 3 proc., a więc mniej więcej jak w II kwartale. Cieszy także wyraźny wzrost konsumpcji - dodał.

Szef NBP zaznaczył, że inflacja bazowa jest cały czas „niepokojąco wysoka“, jednak pozostaje najniższa w naszym regionie.

- Inflacja bazowa jest problemem na całym świecie. Wynika to z szybkiego wzrostu cen i wynagrodzeń - mówił.

Prezes Glapiński zwraca uwagę, że problemem dla polskiego eksportu może być sytuacja gospodarcza w Niemczech, które są naszym głównym partnerem handlowym.

- W warunkach stagnacji w Niemczech, kiedy nastąpił znaczący spadek ryzyk dla inflacji, EBC już dwukrotnie obniżył stopy procentowe. We wrześniu stopy procentowe obniżono również w USA. Amerykański bank centralny obniżył stopy procentowe na ostatnim posiedzeniu przed wyborami

dwukrotnie mocniej, niż się spodziewał rynek - mówił. - Mówię to w obliczu różnych ataków na Narodowy Bank Polski. Najwyższy czas z tym skończyć - stwierdził.

- Jeśli chodzi o dalsze decyzje RPP, będą one zależeć od bieżących danych i prognoz na najbliższe kwartały. Dostępne prognozy wskazują, że do końca roku wskaźnik inflacji może pozostać od 4,5 do 5,0 proc. do końca tego roku. Co do oczekiwań na 2025 rok zależą one od działań osłonowych na rynku cen energii - od tego, czy zostaną utrzymane, czy nie - powiedział Adam Glapiński.

- Odnosząc się do obecnego stanu prawnego, to ceny energii będą dalej odmrażane. W tym przypadku dynamika cen wzrośnie ponownie na początku 2025 roku. Wypowiedzi niektórych członków rządu wskazują na przedłużenie osłon, co oznacza niepewność. Rząd zdaje się skłaniać do tego, ale nie ma ostatecznego stanowiska. Dlatego działamy dwuwariantowo - dodał

Adam Glapiński wskazał, że w 2025 roku pojawi się inny czynnik podwyższający inflację - podwyżka akcyzy na alkohol i wyroby tytoniowe.

- Uwzględniając te czynniki, do około połowy przyszłego roku inflacja może być podwyższona. Potem ma się obniżyć, jednak dopiero w 2026 roku, gdy podwyżki cen energii zostaną wchłonięte, inflacja zacznie wracać do celu NBP (2,5 proc. z odchyleniem o 1 punkt procentowy w każdą stronę - red.) - stwierdził.

- W III kw. inflacja wzrosła i kształtuje się powyżej celu NBP. To efekt przede wszystkim podwyżek cen energii, efektu bazy statystycznej, a także wciąż wysokiej dynamiki cen usług. (...) Jednocześnie zza granicy napływają dane o stagnacji, co działa uspokajająco jeśli chodzi o prognozy inflacyjne. Nadal jest wysoka dynamika wynagrodzeń. Kształtowanie się inflacji w kolejnych kwartałach uzależnione jest od działań osłonowych i kształtu polityki fiskalnej. Wobec tych uwarunkowań wczoraj całkowicie uzasadnione było utrzymanie stóp procentowych na niezmiennym poziomie - podsumował ryzyka szef NBP.

Adam Glapiński zaznaczył, że dyskusja o ewentualnych obniżkach stóp rozpocznie się po marcowej projekcji inflacji.

- Dużo czynników obiecujących wskazuje, że ta projekcja marcowa pokaże tę lepszą przyszłość. Odpukać, trzymajmy kciuki, żeby tak się stało. My zrobimy wszystko, co w naszej mocy - zaznaczył.

Prezes NBP przekazał na konferencji najnowsze dane dotyczące polskich rezerw złota.

- Narodowy Bank Polski w imieniu wszystkich Polaków zgromadził już ponad 400 ton złota, teraz mamy dokładnie 420 ton złota. Weszliśmy do ekskluzywnego klubu największych posiadaczy rezerw złota. Dzięki świetnemu zespołowi dealerskiemu, jaki mamy, udało się to bardzo dobrze przeprowadzić. Ceny przy początku zakupów, w trakcie i teraz, Narodowy Bank Polski zarobił czy zaoszczędził kilkadziesiąt miliardów złotych - wyliczał.

- Posiadamy bardzo poważne zasoby, przekroczyliśmy symbolicznie zasoby Wielkiej Brytanii, która zawsze była pewnym punktem odniesienia. Kontynuujemy te zasoby i będziemy kontynuować. Uchwałę zarządu

dążymy do tego, by 20 proc. rezerw stanowiło złoto. Wtedy znajdziemy się już w gronie najlepszych gospodarek świata - dodał.

Wyższe emerytury prezydenckie. Tyle dostaną Duda, Komorowski, Wałęsa i Kwaśniewski w 2025r.

Wyższe emerytury prezydenckie. Tyle dostaną Duda, Komorowski, Wałęsa i Kwaśniewski w 2025 r.

Aktualnie emeryturę prezydencką pobiera trzech polityków. To Lech Wałęsa, Aleksander Kwaśniewski i Bronisław Komorowski. Ile wynosi wynagrodzenie osoby sprawującej urząd prezydenta? Jaka obecnie emeryturę pobierają byli prezydenci Polski? I na jakie wynagrodzenia i świadczenia emerytalne mogą liczyć w 2025 roku? Są obywatele, którzy zarabiają więcej.

Emerytura przysługująca byłym prezydentom Polski regulowana jest przez ustawę o uposażeniu byłych prezydentów Rzeczypospolitej Polskiej z 30 maja 1996 roku. Określa ona zarówno wysokość prezydenckiej emerytury, jak i dodatkowe świadczenia, takie jak fundusze na utrzymanie biura i pracowników. Co więcej, według ustawy, byli prezydenci otrzymują emeryturę w wysokości 75 proc. wynagrodzenia urzędującego prezydenta — to 13 152 zł brutto, co daje ponad 11 tys. zł netto. Co do dodatkowego świadczenia, jest ono przyznawane co miesiąc w wysokości 12 tys. złotych.

Sama pensja prezydencka składa się z dwóch głównych części, w tym z pensji podstawowej i dodatku funkcyjnego. Pensja podstawowa jest równoważnością 9,8-krotności kwoty bazowej, która wynosi aktualnie 1789,42 zł — po przemnożeniu otrzymujemy 17 536,32 zł brutto. Do tego należy dodać dodatek funkcjonalny liczący 4,2-krotność kwoty bazowej — czyli 7 515,56 zł brutto. Razem pensja prezydencka wynosi 25 051,88 zł brutto. Istotny jest również fakt, że od pensji prezydenta odprowadzany jest podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składki do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Kwota bazowa jest co roku waloryzowana co oznacza, że wysokość emerytury prezydenckiej może ulec zmianie. Określa ją ustawa budżetowa, która na rok 2025 została dopiero przyjęta przez Radę Ministrów. Dopiero gdy zostanie zatwierdzona przez Sejm i Senat — co powinno nadejść niebawem, bo od poniedziałku (30 września) znajduje się na sejmowym biurku — a kolejno podpisana przez prezydenta, poznamy aktualną na przyszły rok kwotę bazową.

Teraz, z racji, że ustawa wskazuje na waloryzację na poziomie 4,1 proc., możemy się spodziewać, że podstawowe wynagrodzenie prezydenta w 2025 roku wyniesie 18 255,30 zł brutto. Podwyżki dotyczą również emerytur. Świadczenie emerytalne byłej głowy państwa wzrośnie do 13 691,47 zł brutto. To 500 zł więcej.

Lech Wałęsa, Aleksander Kwaśniewski i Bronisław Komorowski. To trzy osoby, którym przysługuje obecnie polska emerytura prezydencka.

Niebawem jednak, bo już w 2025 roku, grono powiększy się o jedną osobę. Dołączy do nich Andrzej Duda, który zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, nie może kandydować na urząd prezydenta, ze względu na odbyte przez niego dwie ostatnie kadencje. Kto od 2025 roku będzie pobierał wynagrodzenie prezydenckie? Dowiemy się (prawdopodobnie) w maju 2025 roku.

Czy emerytura prezydencka jest najwyższą w Polsce? Otóż nie. Ponieważ jest uzależniona od wcześniejszych zarobków, najwyższe emerytury otrzymać mogą obecnie specjaliści z branży IT, a także finansiści i technolodzy. Jak podaje „Interia Biznes” powołując się na lipcowy Raport Płacowy Antal 2024, najlepiej opłacani programiści mogą zarabiać nawet do 70 tys. zł brutto miesięcznie. Finansiści i technolodzy — od 35 tys. zł do 50 tys. zł brutto miesięcznie.

Kiedy PiS przedstawi kandydata na prezydenta? Mariusz Błaszczak wskazuje

Prawo i Sprawiedliwość zamierza przedstawić swojego kandydata w wyborach prezydenckich na jesieni tego roku. - Podobnie jak 10 lat temu, nazwisko kandydata Prawa i Sprawiedliwości na prezydenta Polski poznamy w listopadzie - powiedział szef klubu PiS Mariusz Błaszczak.

Mariusz Błaszczak zapytany w TV Republika, kiedy Prawo i Sprawiedliwość ogłosi swojego kandydata w wyborach prezydenckich powiedział, że będą informować opinię publiczną już jesienią tego roku, kiedy zakończą się konsultacje.

- Prawdopodobnie w listopadzie. Tak jak 10 lat temu Andrzej Duda został ogłoszony jako kandydat Prawa i Sprawiedliwości właśnie w listopadzie, tak i teraz sądzę, że jest to najbardziej prawdopodobny termin - zaznaczył szef klubu PiS.

Jak dodał, kandydatem ma być osoba, która będzie miała realne szanse zwycięstwa w II turze wyborów.

Według Błaszczaka, nie można dopuścić do tego, „żeby system został domknięty“. - Dziś prezydent Rzeczypospolitej stoi na straży demokracji, a więc trzeba zrobić wszystko, żeby kandydat Prawa i Sprawiedliwości wygrał wybory prezydenckie w przyszłym roku - podkreślił.

Jak dodał, powinien być to kandydat o zdecydowanej postawie, który będzie w stanie przeciwstawić się tym wszystkim działaniom, które podejmuje Donald Tusk i Koalicja 13. grudnia.

Zapytany o powody przełożenia kongresu PiS, który miał odbyć się w minioną sobotę, poinformował, że skoro koncentrujemy się na sprawie powodzi, skoro złożono w rekordowo krótkim czasie projekt ustawy, zawierający przepisy realnie wspierające powodzian, to należy się skoncentrować na tych działaniach. - Planowaliśmy w sobotę 28. września przeprowadzenie II tury kongresu, ale w miejsce kongresu zorganizowaliśmy konsultacje eksperckie - zaznaczył Błaszczak.

Źródło: Interia, Biznesinfo

Opracował Andrzej Więciorkowski

Pierwsze przymrozki - jak ochronić rośliny w ogrodzie?

Jesień nie jest zbyt wdzięczną porą dla wielu roślin ogrodowych. Nic dziwnego – im bliżej zimy, tym więcej chłodu i niesprzyjającej aury. Co zrobić, by pierwsze przymrozki nie zaszkodziły bardziej wrażliwym gatunkom? Dowiedz się, jak zabezpieczyć rośliny przed ich nadejściem i jakich błędów nie popełniać, zabezpieczając je przed mrozem.

Róże to jedne z roślin, które na zimę wymagają zabezpieczenia.

Pierwsze przymrozki w ogrodzie

Kiedy nadchodzi jesień, ogród powoli szykuje się do spoczynku. I chociaż ciepłe dni budzą nierzadko skojarzenia z ciepłym latem, bywają bardzo zdradliwe. Zaraz po nich mogą nastąpić pierwsze przymrozki i zaskoczyć nie tylko ciebie, ale i rośliny, które uprawiasz przed swoim domem. Najbardziej narażonymi na gwałtowny spadek temperatury spośród nich są rośliny egzotyczne, które normalnie rosną w cieplejszych miejscach.

Choć zdecydowanie częściej mówi się o wiosennych przymrozkach, mających miejsce zwykle w maju (uznaje się, że zwykle występują one między 12 a 15 maja, czyli podczas „zimnych ogrodników”), zjawisko to ma również miejsce jesienią. Najczęściej pierwszych przymrozków można się spodziewać we wrześniu, choć bywa, że występują nawet z końcem sierpnia. Na szczęście nie są one tak niebezpieczne, jak te wiosenne, jednak mogą doprowadzić do uszkodzenia nie do końca zdrewniałych części niektórych roślin.

O przymrozkach mówi się, gdy temperatura powietrza w nocy spada poniżej 0 stopni Celsjusza. Jeśli nie osiąga ona wartości niższej niż -2 stopnie, masz do czynienia z przymrozkami łagodnymi. Jako średnie przymrozki rozumie się temperaturę w przedziale od -2,1 stopnia do -4 stopni, natomiast poniżej -4 stopni dochodzi już do silnych przymrozków. Nie wszystkie z wrażliwych roślin ulegają uszkodzeniu już w przypadku lekkich przymrozków, jednak warto zapewnić im ochronę na wypadek nieprzewidzianej zmiany pogodowej.

Jak przygotować rośliny na pierwsze przymrozki?

Są pewne miejsca, szczególnie narażone na przymrozki. Właśnie dlatego, planując jesienne prace w ogrodzie, misisz o nie zadbać w pierwszej kolejności. Chodzi tutaj o zastoiska mrozowe, czyli naturalne zagłębienia terenu, w których gromadzi się zimne powietrze. Zwróć także uwagę na przymrozki gruntowe, mogące dokonywać zniszczeń szczególnie wśród niskich roślin oraz w korzeniach.

Sporo roślin obecnych w przydomowych ogrodach w Polsce wymaga ochrony przed mrozem. Co możesz zrobić, by przetrwały przymrozki? Na samym początku września

zajmij się przycinaniem żywoplotów zrzucających liście. Jeśli zrobisz to dość szybko, rośliny zdążą się przygotować na pierwsze przymrozki i nie ulegną przemarznięciu w chwili, gdy nastąpi niespodziewany spadek temperatury. Dobrze będzie również zabrać do domu rośliny doniczkowe, stojące do tej pory na zewnątrz, by uniknąć momentu, w którym zostaną narażone na działanie gwałtownie przebiegającego przymrozku.

Ważnym zabiegiem jest okrywanie roślin. Można do tego celu wykorzystać specjalną folię bądź agrowłókninę. W pierwszym przypadku należy zdejmować okrycie na dzień, by rośliny mogły korzystać z promieni słonecznych i świeżego powietrza. Jeśli wybierzesz agrowłókninę, nie ma takiej konieczności, ponieważ stanowi odpowiednio przepuszczalny materiał. Z tego powodu okazuje się świetnym rozwiązaniem w razie przymrozków trwających kilka dni.

Masz także do wyboru słomę lub jutowany worek. Kiedy nie dysponuje się żadnym z wymienionych materiałów, inną opcją będzie skorzystanie z prowizorycznych osłon z kartonu lub tkaniny. Pamiętaj, by je również zdejmować na dzień.

Warto zabezpieczyć rabaty z kwiatami warstwą suchych liści albo kory. Jeśli szykują się silne przymrozki, warstwa powinna być dość gruba. Poza tym, kiedy tylko dowiesz się, że niebawem ma nastąpić spadek temperatury, koniecznie zadbać o to, by rośliny miały wilgotną glebę. Podlej je przed nadchodzącymi przymrozkami – woda, zmagazynowana w podłożu dłużej oddaje ciepło w nocy i może je tym samym ochronić.

Ochrona roślin przed mrozem – o które z nich trzeba zadbać?

Ochrona roślin przed mrozem to szereg zabiegów, które warto przeprowadzić w każdym ogrodzie. Które spośród gatunków uprawianych w gruncie trzeba zabezpieczyć?

Jesienne kwiaty

Na chłód związany z przymrozkami, a także nadciągającą zimą, narażone są niektóre kwiaty, ozdabiające ogród jesienią. Na najzimniejsze miesiące w ziemi mogą pozostać cebulki astrów, jednak trzeba przykryć kępę suchymi liśćmi bądź próchnicą. Z kolei dalej przetrwają pierwsze przymrozki, jednak tuż po nich należy je wykopać z gleby i przechować do wiosny w piwnicy.

Krzewy

Do najpopularniejszych krzewów, które trzeba zabezpieczyć przed zimą, należą róże. Jesienią trzeba więc zaprzestać ich nawożenia i odpowiednio je przyciąć. Później będą wymagały okrycia – można zastosować słomiane maty, białą agrowłókninę lub gałęzie igliwia.

Poza różami trzeba zadbać też o:

Oleandry (w naszych warunkach są uprawiane w donicach, więc należy je przenieść do pomieszczenia);

Hortensje (można okopać je korą, dodatkowo nie zaszkodzi też okrycie ich agrowłókniną);

Rhododendrony (potrzebne jest ściółkowanie dookoła korzeni, a w przypadku młodszych egzemplarzy powinno się też zadbać o ochronę przy wykorzystaniu iglastych gałęzi lub włókniny);

Magnolie (trzeba przeprowadzić ściółkowanie w obrębie korzeni, a także osłonić dodatkowo pień za pomocą juty bądź słomianej maty).

Rhododendrony (różaneczniki) jesienią wymagają ściółkowania.

Pnącza

Niektóre pnącza są szczególnie wrażliwe na niskie temperatury. Wśród nich znajdują się chociażby bluszcz, glicynie i powojniki. Trzeba jednak wziąć pod uwagę fakt, że takie rośliny bardzo szybko odrastają, dlatego sens ma wyłącznie ochranianie dolnej części głównego pędu. Można zastosować kopczyk usypany z ogrodowej ziemi, a także wykorzystać parę gałęzi pochodzących z drzew iglastych.

Rośliny z krótkim systemem korzeniowym

Szczególnie narażone na przymrozki są części roślin, znajdujące się bezpośrednio pod warstwą ziemi. Wśród gatunków z krótkim systemem korzeniowym zabezpieczenia wymagają na przykład rośliny wrzosowate (warto przykryć je siatką jutową lub gałęziami iglaków). Także różanecznik charakteryzujący się krótkim systemem korzeniowym wymaga zabezpieczenia przy użyciu kory.

Błędy podczas zabezpieczania rośliny przed mrozem

Rośliny, po intensywnym okresie wegetacyjnym, jesienią potrzebują wsparcia. Oprócz nawożenia, odchwasczania czy spulchniania gleby, ważne jest również ich zabezpieczenie przed ujemnymi temperaturami. Zdarza się, że ogrodnicy popełniają przy tym wiele błędów. Oto najczęściej powtarzające się:

1. Zapominamy o podlaniu przed zimą. Odwodnione rośliny są bardziej narażone na szkodliwe działanie wysuszających, mroźnych wiatrów.

2. Za wcześnie okrywamy roślin. Pierwsze przymrozki i ujemne temperatury w ciągu dnia są sygnałem, aby rozpocząć szykowanie roślin do okrywania. Jeśli zrobimy to zbyt wcześnie, krzewy mogą dalej wegetować, przez co ich liście mogą się odparzyć.

3. Związujemy krzewy liściaste i zimozielone za pomocą zwykłego sznurka, by pod wpływem śniegu nie łamały swoich gałęzi. Taki najzwyklejszy sznurek, niestety, bardzo łatwo uszkadza pędy, tworząc rany, które

mogą być miejscem wielu infekcji i ataku szkodników. Związuj rośliny za pomocą gumki ogrodniczej, takiej do podwiązywania drzewek owocowych.

4. Zakrywamy rośliny za pomocą donic czy plastikowych pojemników. Tego typu rozwiązania wczesną wiosną, gdy zapowiadane są pierwsze przymrozki sprawdzają się idealnie, ale nie przez całą zimę. Czarne pojemniki nagrzewają się pod wpływem słońca, pod spodem robi się ciepło, przez co roślina rusza do wegetacji. Potrafi nawet puszczać liście, które są pozbawione chlorofilu. Z kolei bezbarwne, białe pojemniki będą powodowały to, że w środku będzie większa wilgoć, która zwiększa ryzyko pojawienia się chorób grzybowych w nadchodzącym sezonie.

5. Kolejny błąd pojawia się wtedy, gdy okrywamy roślinę za pomocą specjalnego materiału do osłaniania roślin na zimę. Błąd ten polega na nieokrywaniu podstawy krzewu. Chłodne wiatry potrafią wymrozić roślinę w tym miejscu. To właśnie podstawa rośliny jest najważniejsza do zabezpieczenia.

6. Nie zabezpieczamy miejsca szczepienia roślin bardziej wrażliwych np. róż. Oczywiście miejsce szczepienia powinno być ponad ziemią, ale zaspane i zabezpieczone znacznie wyżej.

7. Stosujemy do okrywania materiały sztuczne i nieprzepuszczalne - folie, folie bąbelkowe. Tworzy się pod nimi „miniszklarenka“, co podczas zimy może doprowadzić do wykwitów chorób grzybowych.

8. Okrywamy włókniną ogrodniczą w kolorze czarnym. Taki materiał szybko się nagrzewa, przez co pobudza roślinę do wzrostu.

9. Przycinamy trawy ozdobne i byliny na zimę, których liście czy pędy kwiatowe są puste w środku. Żadnych roślin nie należy przycinać przed zimą. Otwarta rana to zaproszenie dla chorób i szkodników.

10. Częstym powodem chorowania bylin jest również zabezpieczenie ich za pomocą liści, które mogą być nośnikiem wielu infekcji. Problem ten nie występuje w przypadku bardziej odpornych krzewów i młodych drzewek.

Jak pomóc roślinom, które przemarzły?

Nie ulega wątpliwości, że lepiej zapobiegać zmarznięciu roślin, jednak, gdy już do tego dojdzie, wykonując dalsze jesienne prace w ogrodzie, powinno się ograniczyć straty. Przede wszystkim, nie można takich roślin pozostawiać na bezpośrednim słońcu, ponieważ przemarznięte części łatwo ulegną wówczas uszkodzeniu. Dobrze będzie więc zapewnić im cień, by mogły w spokoju dochodzić do siebie. W tym celu można wykorzystać specjalną siatkę osłonową, która ochroni wrażliwe rośliny przed promieniowaniem słonecznym.

Jeśli takimi dysponujesz, możesz włączyć zraszacz ogrodowy, ponieważ zimna woda również okaże się środkiem zabezpieczającym podczas procesu rozmrażania. Zadbać jednak o to, by strumienie nie okazały się zbyt silne – w przeciwnym razie łatwo połamać zeszywniałe pędy. Musisz mieć też świadomość, że egzemplarze, które uległy przemrożeniu na skutek przymrozków, pozostaną osłabione i mogą być w przyszłości bardziej narażone na choroby i inwazję szkodników.

Ciekawostki

Choroba Alzheimera niszczy mózg w dwóch etapach

Choroba Alzheimera niszczy mózg w dwóch etapach, ogłosili badacze z amerykańskich Narodowych Instytutów Zdrowia. Ich zdaniem pierwszy etap przebiega powoli i niezauważenie, zanim jeszcze pojawiają się problemy z pamięcią. Wówczas dochodzi do uszkodzeń tylko kilku typów wrażliwych komórek. Etap drugi jest znacznie bardziej niszczący i w nim dochodzi do pojawienia się objawów choroby, szybkiej akumulacji blaszek amyloidowych, splotków i innych cech charakterystycznych alzheimera.

Jednym z problemów związanych z diagnozowaniem i leczeniem choroby Alzheimera jest fakt, że do znacznej części szkód dochodzi na długo zanim pojawią się objawy. Możliwość wykrycia tych szkód oznacza, że po raz pierwszy możemy obserwować to, co dzieje się w mózgu chorej osoby na najwcześniejszych etapach choroby. Uzyskane przez nas wyniki w znaczący sposób zmieniają rozumienie, w jaki sposób choroba uszkadza mózg i ułatwiają opracowanie nowych metod leczenia, mówi doktor Richar J. Hodes, dyrektor Narodowego Instytutu Starzenia Sie.

Badacze przeanalizowali mózgi 84 osób i stwierdzili, że uszkodzenie na wczesnym etapie choroby neuronów hamujących może być tym czynnikiem, który wyzwała całą kaskadę reakcji prowadzących do choroby.

Badania potwierdziły też wcześniejsze spostrzeżenia dotyczące alzheimera. Naukowcy wykorzystali zaawansowane narzędzia do analizy genetycznej, by bliżej przyjrzeć się komórkom w zakrębie skroniowym środkowym, gdzie znajdują się ośrodki odpowiedzialne za pamięć, język i widzenie. Obszar ten jest bardzo wrażliwy na zmiany zachodzące w chorobie Alzheimera.

Porównując dane z analizowanych mózgów z danymi z mózgów osób, które cierpiały na alzheimera, naukowcy byli w stanie odtworzyć linię czasu zmian zachodzących w komórkach i genach w miarę rozwoju choroby.

Wcześniejsze badania sugerowały, że do uszkodzeń dochodzi z kilkunastu etapach charakteryzujących się coraz większą liczbą umierających komórek, zwiększającym się stanem zapalnym i akumulacją białka w postaci blaszek amyloidowych i splotków. Z nowych badań wynika, że występują jedynie dwa etapy, a do wielu uszkodzeń dochodzi w drugim z nich i to wówczas pojawiają się widoczne objawy.

W pierwszej, wolno przebiegającej ukrytej fazie, powoli gromadzą się blaszki, dochodzi do aktywowania układu odpornościowego mózgu, osłonki mielinowej oraz śmierci hamujących neuronów somatostatynowych. To ostatnie odkrycie jest zaskakujące. Dotychczas uważano bowiem, że szkody w alzheimera są powodowane głównie poprzez uszkodzenia neuronów pobudzających, które aktywują komórki, a nie je uspokajają. W opublikowanym na łamach Nature artykule możemy zapoznać się z hipotezą opisującą, w jaki sposób śmierć neuronów somatostatynowych może przyczynić się do rozwoju choroby.

Dzieci i młodzież, które przeszły COVID-19, są narażone na większe ryzyko rozwoju cukrzycy

Dzieci i młodzież w wieku 10-19 lat, u których zdiagnozowano COVID-19 są narażone na większe ryzyko rozwoju cukrzycy typu 2. w ciągu 6 miesięcy po diagnozie, niż ich rówieśnicy, którzy zapadli na inne choroby układu oddechowego. Takie wnioski płyną z badań przeprowadzonych przez naukowców z Wydziału Medycyny Case Western Reserve University. Uczniowie przeprowadzili metaanalizę wpływu COVID-19 na ryzyko rozwoju cukrzycy typu 2. u dorosłych, a następnie postanowili poszerzyć swoją wiedzę o wpływ infekcji na osoby młodsze.

Badacze przeanalizowali przypadki 613 602 pacjentów pediatrycznych. Dokładnie połowę – 306 801 – stanowiły osoby, u których zdiagnozowano COVID-19, w drugiej grupie znaleźli się młodzi ludzie, którzy zachorowali na inne choroby układu oddechowego. Poza tym obie grupy były do siebie podobne. Dodatkowo utworzono też dwie podgrupy po 16 469 pacjentów, w których znalazły się osoby z otyłością oraz COVID-19 lub inną chorobą układu oddechowego.

Naukowcy porównali następnie liczbę nowo zdiagnozowanych przypadków

cukrzycy typu 2. w obu grupach. Pod uwagę brano diagnozy, które postawiono miesiąc, trzy miesiące i sześć miesięcy po wykryciu pierwszej z chorób. Okazało się, że ryzyko rozwoju cukrzycy u osób, które zachorowały na COVID-19 było znacznie wyższe. Po 1 miesiącu było ono większe o 55%, po trzech miesiącach o 48%, a po pół roku – o 58%. Jeszcze większe było u osób otyłych. W przypadku dzieci i nastolatków, które były otyłe i zapadły na COVID-19 ryzyko zachorowania na cukrzycę było o 107% wyższe po 1 miesiącu, o 100% wyższe po drugim i o 127% wyższe po pół roku. Największe jednak niebezpieczeństwo związane z rozwojem cukrzycy wisiało nad tymi, którzy z powodu COVID-19 byli hospitalizowani. Ryzyko to było większe – odpowiednio do czasu po diagnozie COVID-19 – o 210%, 174% i 162%.

Obecnie nie wiadomo, jaki może być związek COVID-19 z cukrzycą. Tym bardziej, że przeprowadzone badania to analiza retrospektywna, która nie pozwala na wykazanie związku przyczynowo-skutkowego. Potrzeba więc dalszych badań, które pozwolą określić, czy zachorowanie na COVID-19 w jakikolwiek sposób wpływa na układy związane z działaniem glukozy czy insuliny w naszym organizmie.

Samochody elektryczne to poprawa jakości powietrza i naszego zdrowia. Pod pewnymi warunkami

Symulacje przeprowadzone na Uniwersytecie w Toronto wskazują, że szybkie rozpowszechnienie samochodów elektrycznych może mieć olbrzymie znaczenie dla zdrowia całej populacji. Naukowcy z Department of Civil & Mineral Engineering i Saudi Aramco stwierdzili, że gwałtowny wzrost liczby samochodów elektrycznych w USA, w połączeniu ze znacznym zwiększeniem produkcji energii ze źródeł odnawialnych, przyniosłby korzyści w obszarze ochrony zdrowia, których wartość wyniosłaby od 84 do 188 miliardów dolarów do roku 2050. Nawet scenariusze z wolniejszym rozpowszechnianiem się samochodów elektrycznych i odnawialnych źródeł energii wykazały korzyści idące w dziesiątki miliardów USD.

Gdy specjaliści badają wpływ samochodów elektrycznych, zwykle

skupiają się na emisji dwutlenku węgla i jego wpływie na miany klimatu, mówi profesor Marianne Hazopoulou. Jednak CO2 nie jest jedyną substancją, emitowaną przez rury wydechowe. Silniki spalinowe wytwarzają wiele zanieczyszczeń powietrza, które mają duży wpływ na zdrowie ludzi. I wpływ ten można zmierzyć, dodaje uczona.

W badaniach brali też udział doktor Jean Schmitt, profesorowie Daniel Posen i Heather Maclean, oraz badacz z największego na świecie koncernu naftowego, Amir F.N. Abdul-Manan z należącego do Saudi Aramco Strategic Transport Analysis Team.

Wymienieni eksperci specjalizują się w badaniu cyklu życiowego produktów. Swoje doświadczenie wykorzystali już wcześniej do stworzenia modelu komputerowego oceniającego wpływ elektryfikacji transportu na rynek w USA. Wykazali wówczas, że samo przejście na transport elektryczny nie wystarczy, by spełnić cele porozumienia paryskiego. Teraz postanowili zająć się wpływem samochodów elektrycznych na ludzkie zdrowie.

A.Z.

KATERING u Edyty

Tradycyjna polska kuchnia na wszystkie okazje!

Wesela, komunie, chrzty, pogrzeby, urodziny, święta i inne imprezy okolicznościowe

POLECAMY DOMOWE:

dania,
potrawy,
ciasta i torty,
swojski stół
z kiełbasami,
szynkami,
boczkami,
smalcem
i wiejskim
chlebem

EDYTA KULAK

tel: 203 224 9470

Z dostawą do domu na terenie CT

Opłakane skutki „Willkommenskultur“. Nowe oblicze „Zeitwende” w Niemczech.

Niemiecka polityka imigracyjna poniosła całkowitą porażkę. W artykule szwajcarskiego dziennika „Neue Zürcher Zeitung” pod wymownym tytułem „Niemieckie marzenie o multi-kulti pękło jak bańka mydlana” („Der deutsch Traum von der Multikulti – Vielfalt ist gegplatzt”) pojawiła się 30 sierpnia tego roku najlepsza diagnoza stanu niemieckiej polityki multi-kulti. Bardziej przekonującego, niemal symbolicznego obrazu jej kompletnego upadku, tego „pęknięcia jak bańka mydlana” trudno sobie wyobrazić, znając okoliczności wydarzenia, podczas którego to się stało: otóż w niemieckim Solingen (Nadrenia Westfalia) obchodzono właśnie coroczny „Festiwal Różnorodności”, gdy syryjski terrorysta dźgnął nożem i zabił trzy osoby, zranił osiem, w tym cztery z narażeniem życia...

Okazuje się, że kultura powitania, ideologia „różnorodności” i deklaracje „damy radę” nie zastąpią selekcji, kontroli i chęci asymilacji imigrantów oraz bezkompromisowego egzekwowania konstytucyjnych i demokratycznych zasad. [...] Kanclerz Scholz, który w artykule „To już na stypie bywa weselej” („Gwiazda Polarna” nr 20 z 05 paźdz. br) nazwany został „największym przegranym w wyborach landowych” - nie będzie już mógł uciec od odpowiedzi „nie” na pytanie, czy chce skomentować wyniki tych wyborów. Nota bene już wybory europejskie były dla niego i dla partii (SPD) katastrofalne. (13,9%9). Totalne fiasko polityki imigracyjnej spowodowało, że nawet w SPD, która do tej pory była skazana na cmentarną jedność, toczy się teraz na wpeł głośna dyskusja o tym, czy Olaf Scholz jest w obecnej sytuacji nadal właściwym kanclerzem. Komentatorzy sugerują, że powinien on się dobrze zastanowić nad tym, jak politycznie przetrwać rok do następných wyborów.

Jeśli chodzi o przyszłość partii współrządzącej SPD - to gorszych wyników, niż te wrześniowe, landowe wybory - nie otrzymała ona nigdy w historii Republiki Federalnej. Requiem dla koalicji rządzącej przypieczętowała fatalna polityka migracyjna, za którą brutto odpowiedzialności ponosi właśnie aktualny Kanclerz tego państwa (krąży o nim idiom „dwa kroki do przodu, jeden do tyłu”). Niemiecki dziennik „Der Spiegel” tak ocenił stan koalicji rządzącej na dzień dzisiejszy: „Odpowiedź na pytanie o potencjalne konsekwencje dla koalicji - jest brutalna”. A przecież nie tak bardzo dawno, w roku 2015 słyhać było butne zawołanie ówczesnej kanclerz Angeli Merkel: „Wir schaffen das” - (damy radę), które już w roku 2019 zagwarantowało Niemcom 11 milionów imigrantów. Ale też nie tak dawno, bo już w roku 2023 - pojawiły się głosy wzywające kanclerza Niemiec do zajęcia twardszego stanowiska

w kwestii migracji i konieczności zwiększenia wysiłków na rzecz deportacji osób, które przebywają w tym kraju nielegalnie.

W „Euronews” z 06.11.2023 pojawiła się „prorocza” ocena przyszłości kwestii migracji: „Kultura powitania: Czy Niemcy porzuciły kulturę przyjmowania migrantów?” Mimo zapowiedzi ze strony Kanclerza w słowach: „Ograniczamy nielegalną migrację do Niemiec. Zbyt wielu ludzi przyjeżdża” i: (...) „Musimy deportować ludzi częściej i szybciej”. (za „Der Spiegel”) - nie podjęto żadnych zdecydowanych kroków, żeby nie dopuścić do tego, co się stało w rok później, 23 września 2024 w Solingen. Słynne „Zeitwende” Olafa Scholza przybrało na skutek tego zupełnie inne oblicze, niż to zapowiedziane w roku napaści Rosji na Ukrainę. Na arenie politycznej Niemiec nastąpiło „Zeitwende” - przesunięcie punktów ciężkości, które było wynikiem uprawianej przez kolejne rządy polityki migracyjnej - od Angeli Merkel: „Islam gehört zu Deutschland” - „Islam należy do Niemiec” - do Scholzowej deklaracji w kwietniu bieżącego roku po islamistycznej manifestacji w Hamburgu: „Jest całkiem jasne, że wszystkie działania islamistów muszą być zwalczane przy użyciu możliwości i opcji dostępnych dla naszego konstytucyjnego państwa”.

Widać więc, że hasło Kanclerki NRF-u z partii Chrześcijańskich Demokratów Angeli Merkel wypowiedziane w roku 2015 „damy radę” - dzisiaj nie funkcjonuje, zamieniło się ono („Zeitwende” ?) w: „tylko dla Niemców” (skąd my to znamy?) i stało się symbolem politycznej porażki sfer rządzących. Jej skutki widać we wzroście największej siły opozycyjnej w Bundestagu, sprzeciwiającej się migracji - Alternatywie dla Niemiec (AfD), która od wyborów parlamentarnych w 2017 r. stale poprawiała swoje notowania, zdobywając wciąż nowych sympatyków, czego efektem były ostatnie wybory landowe, w których partia ta osiągnęła bardzo wysokie (jak przewidywano !) notowania (w Turynii i Saksonii - na piedestale!). Aktualnie socjaldemokraci (SPD) dogorywają, a CDU/CSU grozi wewnętrzny kryzys, jeśli nie rozłam. Niemały, choć niejedyny „wkład” w zmianę sytuacji w życiu politycznym Niemiec miało właśnie nieudolne zarządzanie tematem „migracja”!

Aktualnie, wobec wojny na Bliskim Wschodzie - trwa exodus Syryjczyków i Libańczyków, uciekających przed izraelskimi atakami powietrznymi. Niemiecki dziennik „TAZ” (Tageszeitung) zapowiada: „Oznacza to większą liczbę uchodźców do Unii Europejskiej”. W związku z tym Niemcy zaostrzyli teraz politykę azyłową. Niemieckie MSW podkreśliło w komunikacie, że powodem zarządzenia kontroli na granicach kraju jest potrzeba ograniczenia nielegalnej migracji i ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego, w szczególności ochrona przed islamskim terroryzmem i przestępczością transgraniczną.

Reakcji Unii Europejskiej wobec tych kontroli - ani widu, ani słyhu.

W Austrii, gdzie w wyborach parlamentarnych zwyciężyła prawicowa partia FPÖ (Wolnościowa Partia Austrii), na czele której stoi „prawicowy populistą” - jak go określa niemiecka prasa - Herbert Kiki, pojawiają się takie komentarze (i słusznie!): te ostre kontrole Niemiec na wszystkich ich granicach - to próba ratowania wizerunku, ogarniętego kryzysem państwa, zaś z Grecji - jeszcze ostrzej: „Skoro Niemcy tak robią, dlaczego nie możemy robić tak samo, odsyłając migrantów i chroniąc nasze własne granice? ”

Wygląda na to, że przesuwanie „willkommenskultur” do śmietnika niemieckiej historii trwa nadal. Według „Tagesschau” z 10 października kompletnym fiaskiem zakończyły się rozmowy partii CDU/CSU z rządem federalnym w sprawie wspólnej reformy polityki migracyjnej. „Przedstawiciele CDU/CSU i koalicji rządzącej „nie doszli do wspólnego rezultatu” podczas konsultacji w Berlinie”, powiedział dyrektor parlamentarny CDU/CSU Thorsten Frei.

Na zakończenie - jeszcze apel do Amerykanów: uważajcie dobrze, komu dacie zielone światło podczas wyboru waszego prezydenta! Nie głosujcie

za tym kandydatem, który nie ma zamiaru zdecydowanie zastopować imigracji, bo waszym udziałem może stać się wyżej przedstawiona sytuacja, w jakiej znalazł się kraj nad Szprewą!

Maria Legiec

Bibliografia:

<https://www.tagesschau.de/inland/innenpolitik/asyldebatte-migration-bundesregierung-union-zurueckweisungen-100.html>

https://www.focus.de/politik/deutschland/analyse-von-ulrich-reitz-ende-der-willkommenskultur-nun-entscheidet-sich-ob-scholz-den-schalter-umlegt_id_222885492.html

<https://de.euronews.com/2023/11/06/willkommenskultur-hat-sich-deutschland-von-der-willkommenskultur-fur-migranten-verabschied>

<https://www.land.nrw/startseite/nach-anschlag-solingen-ministerpraesident-wuest-unterrichtet-landtag>

<https://www.tagesschau.de/inland/innenpolitik/scholz-islamisten-demo-konsequenzen-100.html>

A & M Chiropractic, LLC

Leczenie Nieinwazyjne

- Dyskopatii
- Bóli głowy
- Rwy kulszowej
- Zapalenia mięśni i stawów
- Urazów powypadkowych
- Urazów w pracy (Worker's compensation)
- Kontuzji i urazów sportowych
- Wad postawy u dzieci
- Bóli kręgosłupa w czasie ciąży

Bezpłatna
konsultacja

**Dr. Anita
& Dr. Maciek
Kolodziejczak**

160 West Street, Ste C
Cromwell, CT 06416

www.amchiro.com

Lekarze wraz z personelem mówią w języku polskim
Akceptujemy większość ubezpieczeń medycznych
jak również oferujemy dogodny plan płatności

860 - 398 - 5420

Antynomie praktycznego rozumu

Wiele lat temu przeczytałam w „Tygodniku Powszechnym” żartobliwy felieton pani Józefy Hennelowej na temat ekologii. Tygodnik Powszechny nazywany był w środowisku patriotycznym „Obłudnikiem Powszechnym”, więc czytywałam go raczej rzadko, tekst Hennelowej był jednak dla mnie pouczający. O ile pamiętam, napisała że nie wie czy z ekologicznego punktu widzenia słuszne jest otwieranie w Krakowie okien. Wpuszczając do pokoju świeże powietrze wpuszcza się jednocześnie wycieki z Nowej Huty. Nie wiadomo co jest gorsze – duchota czy trucizny zawarte w dymie. A może w ekologii wcale nie chodzi o człowieka i powinniśmy zastanowić się czy z ekologicznego punktu widzenia słuszne jest zatrucie krakowskiego powietrza wyciekami z własnego mieszkania? Pani Hennelowa antycypowała w ten sposób zwrot jaki uczyniła współczesna ekologia. Z troski o środowisko człowieka ekologia przerzuciła się na troskę o środowisko Ziemi, a dla realizacji ochrony Ziemi człowiek jest więcej niż przeszkodą, jest szkodnikiem, którego populację należy ograniczyć a resztki tej populacji ubezwłasnowolnić setkami restrykcyjnych przepisów. Pani Hennelowa zwróciła również uwagę na nieusuwalne sprzeczności każdej, jakkolwiek rozumianej ekologii. Jest wiele tego przykładów.

Gorliwi wyznawcy ochrony naszej rzekomo płonącej planety, zwolennicy oszczędzania wody i energii polecają na przykład używanie najnowszej generacji zmywarek, które są w stanie doprowadzić naczynia do czystości w niskiej temperaturze i przy użyciu niewielkiej ilości wody. Zastanówmy

się jednak, jak silne muszą być środki chemiczne zapewniające ten efekt. Spuszczanie steżonych chemikaliów do ścieków, a wraz ze ściekami do rzek, zatrąwa rzeki i szkodzi żyjącym w nich organizmom. Żle splukane resztki tych substancji podtruwiają również nas samych. Używanie takich zmywarek jest więc niekorzystne, zarówno z punktu widzenia ekologii humanistycznej, nastawionej na ochronę środowiska człowieka jak i holistycznej czyli chroniącej wszystkie istoty żywe, co jak wiadomo w świecie, którym rządzi łańcuch pokarmowy jest niemożliwe. Nawet przy tak prostej czynności jak obieranie kartofli gospodyni domowa może mieć zasadnicze wątpliwości. Z jednej strony eksperci polecają jej obieranie kartofli cienko, gdyż pod skórka gromadzą się witaminy i inne korzystne dla ludzkiego organizmu substancje, z drugiej strony przestrzegają, że pod skórka gromadzą się środki ochrony roślin i wszelkie inne trucizny. Podobne nieusuwalne antynomie dotyczą również wielu procedur leczniczych. Leki przeciwko pewnym dolegliwościom mają czasem tak groźne skutki uboczne, że lekarz powinien zastanowić się czy warto na przykład uzyskać u pacjenta pożądany efekt kosmetyczny niszcząc mu nerki i wątrobę. Do takich leków i procedur medycznych lekarze i pacjenci mają więc z konieczności stosunek ambiwalentny.

Pewien wykładowca psychologii UW nieodmiennie podaje studentom jako przykład ambiwalencji uczuciowej następujące zdanie: „w wypadku samochodowym zginęła moja teściowa prowadząc mój nowy samochód”. Ale poważnie –

klasycznie ambiwalentny stosunek mają specjaliści do regulacji rzek i budowania zbiorników retencyjnych. Wiadomo że z przyrodniczego punktu widzenia najkorzystniejsza jest retencja naturalna. Nieuregulowana rzeka, taka jak na przykład Bug, kilka razy w roku zalewa okoliczne łęgi pozostawiając po wycofaniu swych wód uroczę jeziora i starorzecza. Ogromne obszary nadrzeczne tworzą piękne, reliktywne krajobrazy ale są nieużyteczne nie tylko przemysłowo lecz nawet rolniczo. Naturalna retencja jest niemożliwa w wielkich miastach i na terenach gęsto zabudowanych, takich jak miasta i wsie na Dolnym Śląsku. Żyjemy w określonej cywilizacji, musimy się z tym pogodzić i dostosowywać sposoby działania do istniejących warunków. Aby chronić życie mieszkańców tych terenów, ich domy i zakłady pracy musimy zrezygnować z ekologicznych mrzonek. Terenu gęsto zabudowanego, o bogatej infrastrukturze nie da się zamienić w rezerwat czy nawet tylko skansen. Budowa zbiorników retencyjnych i wałów jest w takim terenie konieczna, niezależnie od tego co twierdzą nawiedzeni działacze ekologiczni.

Zauważmy, że żywioł jakim jest nieokiełznana, wielka woda spowodował podczas ostatniej powodzi ogromne zniszczenia krajobrazu naturalnego, spowodował również śmierć wielu zwierząt, które nie zdołały się schronić przed wodą. Powyrywane z korzeniami drzewa, zwłoki saren, lisów i zajęcy, błotne sadzawki w miejscu łąk i pól to rezultat niefrasobliwego stosunku obecnych władz do zagrożeń realnych i fetyszyzowania zagrożeń nierealnych. Zło obecnej ekologii, podobnie jak

zło współczesnej polityki medycznej sprowadza się właśnie do przeceniania zagrożeń nierealnych, często zupełnie fikcyjnych a nie dostrzegania zagrożeń prawdziwych. Polityka renaturyzacji rzek doprowadziła do prawdziwej klęski społecznej i ekologicznej. Walka z realnym czy fikcyjnym zagrożeniem (zdania na ten temat są jak wiadomo podzielone) jakim był wirus Covid-19 spowodowała dwieście tysięcy tak zwanych nadmiarowych zgonów.

Wiadomo, że można zarobić na wszystkim, na chorych i zmarłych, na lekach i szczepionkach, na transplantacji narządów i trumnach, na pralkach i zmywarkach. Jasne jest więc, że forsowanie pewnych rozwiązań technicznych i prawnych zawsze będzie w interesie lobbujących na ich rzecz grup społecznych. Warto się więc zastanowić co miała naprawdę wspólnego z troską o środowisko ustawa wiatrakowa forsowana przez minister tego resortu, a napisana zapewne przez doradczyńców jej lobbystów i czy ta ustawa nie była po prostu pisana w interesie firmy Siemens pragnącej pozbyć się zalegającego jej magazynu wiatrakowego złomu.

Uświadomienie sobie nieusuwalnych sprzeczności ekologii jest jednak o wiele istotniejsze od podejrzeń o korupcję i doszukiwanie się we wszystkim gry ekonomicznych interesów. Czy możliwe jest osiągnięcie w ekologii arystotelesowskiego złotego środka? Raczej nie gdyż ekologia została zaprzęgnięta w służbę polityki i ideologii.

Izabela Brodacka Falzmann
Naszeblogi.pl

Rembish & LaSaracina, LLC

Mecenas Prawa
w Connecticut
**Kinga
Kostaniak**
Mówi po polsku

Sprawy cywilne

*****

Wypadki samochodowe

31 High Street, New Britain, CT
www.rllawfirm.com

Tel: 860 – 461 – 5531

Monsignor Bojnowski Manor

5 Star Rating
for Overall Quality Care
by Nursing Home Compare
www.medicare.gov

poziom naszego serwisu
oceny jest na 5 gwiazdek
który możesz sprawdzić na

www.medicare.gov

- * wykwalifikowany personel medyczny 24 godziny na dobę
- * fizykoterapia oraz inne terapie dla pacjentów
- * programy socjalne i terapeutyczne
- * hospicjum
- * piękne wnętrza
- * pomoc w przygotowaniu pacjentów na powrót do domu
- * koordynacja serwisów po powrocie do domu
- * możliwość tymczasowej opieki nad pacjentem
- * serwis klerykalny
- * **rehabilitacja krótkoterminowa**
- * **serwis terapeutyczny przez 7 dni w tygodniu**

Akceptujemy: Medicare, Medicaid, Blue Cross, Connecticutare and Aetna Insurances.

tel. 860-229-0336

50 Pulaski St, New Britain, CT 06053

Nowojorska mieszanka

W opracowaniu Anny Rawskiej

* **Battery Park** poddany jest następnej renowacji i w związku z tym niedostępny i obstawiony kolorowymi zaporami aż do Museum of Jewish Heritage przy 36 Battery Place. Kilka lat temu cała ta okolica została obsadzona roślinami, utworzono nowe miejsca do spacerowania i odpoczynku. Tym razem chodzi o konieczność ratowania nabrzeża i okolicznych domów. Okazało się, że zmiany klimatyczne doprowadziły do większego niż się spodziewano wzrostu poziomu wody i nabrzeże tego nie wytrzyma. Osoby, które wybierają się obejrzeć Lady Liberty, są przeprowadzane przez plac budowy specjalnym wejściem, nie trzeba więc rezygnować z tej wycieczki. Remont tej części Battery Park potrwa do 2026 roku, a wszystkie nabrzeża Manhattanu mają być konsekwentnie wzmacniane przez najbliższe dwadzieścia lat.

Słona woda z East River pojawiła się też w piwnicach okolicznych budynków, w tym w zabytkowym National Museum of the American Indian- spory kawałek od brzegu. Remont trwa i tam, ale nie zaburza zwiedzania i skończy się w przyszłym roku.

* **Instytut Pileckiego**, który ma siedzibę w Warszawie, zaprasza na bezpłatne, prowadzone on-line lekcje historii Polski, w tym także przygotowane specjalnie dla osób mieszkających za granicą i w języku angielskim. Dokładne informacje można znaleźć na stronie: <https://instytutpileckiego.pl>

* American Museum of Natural History ma nową propozycję dla dzieci. We właśnie oddanym do dyspozycji Discovery Room można się przygotować do bycia naukowcem i obejrzeć niezwykłe obiekty. Jest tam na przykład interaktywna rekonstrukcja stanowiska paleontologicznego, gdzie każdy może wykopać gniazdo dinozaura. Można też złożyć naturalnej wielkości odlew szkieletu Prestosuchusa, 14-stopowego gada z późnego triasu i dotknąć prawdziwych skamieniałości. Naturalnej wielkości, dwupiętrowy baobab zamieszkuje ukryte zwierzęta, są stanowiska dla przyszłych sejsmologów, biologów i badaczy komórek dla których przygotowano sprzęty najwyższej klasy: sejsmografy, mikroskopy, stanowiska obserwacyjne i wiele innych. Discovery Room jest czynny w każdy weekend, od 10:30- 1:30 i po przerwie od 2:15- 5:15. Nie ma rezerwacji. Każdy ma 40 minut na zabawę. Wstęp z biletem do Muzeum, bez dodatkowych opłat.

Rekomendowane dla dzieci w wieku 6-12 lat, ale z uwagą, że dobrze bawić się będzie dziecko w każdym wieku i dorosły również.

* Ostatni moment, żeby obejrzeć na High Line **"Thank You Darling"**. Tablicę tę stworzyła Lily van der Stokker, która jest jedną z najbardziej znanych współczesnych artystek holenderskich. W 1983 roku otworzyła małą galerię

prowadzoną przez artystów w East Village i od tamtej pory mieszka na zmianę w Nowym Jorku i Amsterdamie. Jest to kwintesencja jej stylu: cukierkowe kolory, motywy uznane za "typowo kobiece" i zawsze jakiś podtekst lub historia ukryta w podpisie. Każde dzieło na High Line przebywa od roku-dwóch lat i jest zastępowane przez następne, zatwierdzone przez komisję, w skład której wchodzi nie tylko znawcy sztuki, ale i osoby ze stowarzyszenia zarządzającego tym parkiem.

* **Chopin&Friends Festival** w tym roku od 8-26 listopada. W 2024 roku przypada 175. rocznica śmierci Chopina. Koncert inauguracyjny odbędzie się w Konsulacie Generalnym RP 8 listopada. Oprócz solowej muzyki fortepianowej zaprezentowane zostaną także utwory kameralne, pieśni polskie i aranżacje jazzowe.

20 listopada na scenie w Klavierhaus Concert Hall pojawi się dwóch pianistów, a ostatni koncert-26 listopada- znów w Konsulacie Generalnym RP. Wydarzenie to - już od 26 lat- organizuje New York Dance & Arts Innovations, którego założycielem był Marian Żak.

Więcej informacji na stronie: <https://www.nydai.org/events/>

* W **Metropolitan Museum of Art**, już tylko do 12 stycznia, wystawa prac Mary Sully - natywnej artystki przetwarzającej tradycyjne motywy w portrety celebrytów i innych znanych osób.

* **Nowojorska Halloween Parade** to największe na świecie wydarzenie artystyczne tego typu. Parade zapoczątkował w 1973 roku Ralph Lee, twórca masek i lalkarz z Greenwich Village. Początkowo był to orszak utworzony z jego dzieci i przyjaciół. Chodzili od domu do domu ze zrobionymi własnoręcznie, olbrzymimi marionetkami, w przebraniach na określony temat. Z roku na rok dołączało do nich coraz więcej osób, aż w końcu Lee stwierdził, że Parade stała się wydarzeniem zbyt komercyjnym jak na jego gust, zrezygnował z jej prowadzenia i przekazał marionetki i organizację w ręce koleżanki z zespołu lalkarskiego. Jeanne Fleming jest dyrektorem artystycznym i producentką Halloween Parade do dziś. Wiele się zmieniło: przemarsz jest transmitowany przez telewizję, miejsce na platformach można wykupić, ale ciągle został zwyczaj z pierwszych lat: do marszu może dołączyć każdy, kto się przebierze. To warunek konieczny. Osoby, które chcą iść w korowodzie zbierają się na skwerku przy Canal Street i 6th Avenue.

Halloween Parade w tym roku pod hasłem: Cat Ladies Unite!- więc przebrania powinny być, choć nie muszą, związane z tematem.

Wystawa prac Mary Sully w Metropolitan Museum of Art

Battery Park na czas remontu został odgrodzony, ale wytyczono ścieżki rowerowe

/ "Thank You Darling" na High Line

REPREZENTACJA przed IRS'em w języku polskim

AUDYTY - BŁĘDNE NALICZANIA - WINDYKACJE - ZAJĘCIA MAJĄTKU

Barbara Mrozik, EA - Enrolled Agent
Rozmawiam po Polsku

Enrolled Agent jest najwyższym poziomem certyfikacji udzielanej przez amerykański URZĄD SKARBOWY

203 301 0555 biuro, 203 515 5709 cell, email: mgrouptax@gmail.com

Potrzebujesz pomocy zadzwoń! Samemu nie podejmuj walki z IRS!

**KWIACIARNIA
BASIA'S FLOWER
STUDIO**

Już dziś możesz
złożyć zamówienie na
jesienne kompozycje,
perfekcyjne na
Wszystkich Świętych!

33 Charles St, New Britain CT 06051
Na granicy New Britain i Newington
basiaflowerstudio@yahoo.com
Pon.-Pt 9:30am-5:00pm Sob. 9:30am-1:00pm
(860) 594-4032

**Czy Twoje
Oszczędności emerytalne**
są bezpieczne i dobrze zarządzane?

Czy jesteś gotowy na emeryturę?

**401K
IRA
ANNUITY**

BEZPŁATNA POMOC I EDUKACJA
w zakresie MEDICARE i planowania
finansowego oraz wsparcie
przy podejmowaniu ważnych decyzji
emerytalnych.

Zapraszam
tel. 860. 997. 3054
ola_mroz@yahoo.com

Aleksandra Mroz
Licencjonowany Specjalista Ubezpieczeń Medycznych
w CT, MA, RI, SC

185 Silas Deane Hwy. Wethersfield, CT

**OD POKOLEŃ
SŁUŻYMY POLONII W
TRUDNYCH CHWILACH**

*Właścicielami jest polska rodzina,
która zarządza zakładem. Mówimy po polsku*

**NEWINGTON
MEMORIAL**
20 Bonair Avenue
Newington
860-666-0600

DUKSA
RODZINNY DOM POGRZEBOWY

**BURRITT HILL
FUNERAL HOME**
332 Burritt Street
New Britain
860-229-9021

www.duksa.net

dompak

Paczki do Polski i Europy

*Mieszkasz w New Britain?
Planujesz nadać paczkę?
Polecamy serwisy naszych
ekskluzywnych agentów!*

Odkryj Wyjątkowe Serwisy Wysyłkowe i Więcej w Księgarni Quo Vadis!

W Quo Vadis, Twojej ulubionej księgarni w New Britain, oferujemy nie tylko książki! Jako ekskluzywny agent firmy Dompak, zapewniamy sprawną wysyłkę paczek do Europy. Odwiedź nas, aby nadać swoją paczkę i jednocześnie odkryć naszą bogatą ofertę Polskich książek, pamiątek, ozdób, gadżetów, patriotycznych koszulek, i wiele innych!

Oferowane Usługi:

- Sprzedaż polskich produktów
- Sprzedaż i zamówienie książek
- Wysyłka paczek do Polski i reszty krajów Unii Europejskiej

106 Broad St, New Britain, CT | (860) 832-9420
Poniedziałek - Piątek: 8 a.m. - 6 p.m.
Sobota: 8 a.m. - 5 p.m.
Niedziela: NIECZYNNIE

40 Broad St, New Britain, CT
(860) 922-1210 | (860) 924-0913 | (860) 357-3023

Luxe Ride Enterprise: Świetne Rozwiązanie w Zakresie Podróży i Wysyłki Paczek!

W Luxe Ride Enterprise dbamy nie tylko o Twoje potrzeby podróżnicze — jesteśmy wyłącznym przedstawicielem usług wysyłkowych firmy Dompak. Niezależnie od tego, czy potrzebujesz zamówić transport na lotnisko, szukasz ciekawej wycieczki, chcesz odnowić paszport, lub potrzebujesz wysłać paczkę do Europy, Luxe Ride ma wszystko, czego potrzebujesz.

Oferowane Usługi:

- Transport na lotnisko
- Wycieczki z przewodnikiem
- Konsultacje podróżnicze
- Usługi notarialne i paszportowe
- Wysyłka paczek do Europy

JTGHAMO
The Suit Store
Fashion from Italy

137 Sisson Ave. Hartford CT 06105 860-232-4405 jtghamo.com

CAR REPAIR - BODY SHOP & SALES

1 FARMINGTON AVE. NEW BRITAIN, CT

(860) 505-0816

[FACEBOOK.COM/AUTOONECT](https://www.facebook.com/autoonect)

Jesteśmy czymś więcej niż typowym warsztatem samochodowym. Jesteśmy dumni z naszej pracy i zapewniamy, że nasi klienci odjeżdżają zadowoleni. Relacje z klientami są dla nas bardzo ważne, dlatego możesz liczyć na to, że wykonamy najlepszą pracę!

USŁUGI

SPRZEDAŻ UŻYWANYCH SAMOCHODÓW

DIAGNOSTYKA

USŁUGI BLACHARSKO - LAKIERNICZE

WYMIANA OLEJU

SPRZEDAŻ I WYMIANA OPON

NAPRAWA SAMOCHODÓW

GODZINY OTWARCIA

MON - FRI 8:00AM - 5PM

SAT 8:00AM - 1:00PM

MÓWIMY PO POLSKU, UKRAIŃSKU I ANGIELSKU.

OFERUJEMY:

- Opieka medyczna
- Stomatologia
- Zdrowie psychiczne
- Pediatria
- Fizykoterapia
- Wizyty na telefon
- oraz inne...

15 lokalizacji
w całym
CONNECTICUT!

więcej informacji na:
www.chc1.com

**Community
Health Center, Inc.**

**MEDICARE
DLA SENIORÓW**

Bezpłatna pomoc w:

- Medicare
- IRA, 401K inwestycje
- Ubezpieczenia na życie
- Access Health
- Szara karta
- Dodatkowe plany ubezpieczeń

(203) 699-2611

Nicole

Beata

Kasia

Lokalizacja w New Britain

195 West Main Street,
New Britain, CT 06052

Pon- Pt 9.00am-4.00pm
Sobota: Tylko by appointment

Lokalizacja w Southington

360 North Main Street Suite 5
Southington CT, 06489

Tylko by appointment

email: raymondseiorplanning@gmail.com | website: www.raymondseiorplanning.com

24 DZIEŃ PAPIESKI w parafii św. Michała Archanioła w Bridgeport

W niedzielę 12 października odprawiona została uroczysta msza św., której przewodniczył o. Grzegorz Kordek. O jej oprawę muzyczną zadbał chór św. Faustyny. Bezpośrednio po mszy św. odbył się program artystyczny w wykonaniu uczniów i nauczycieli Szkoły Kultury i Języka Polskiego, poświęcony Papieżowi Janowi Pawłowi II, który jest patronem tej szkoły.

Podczas tych uroczystości została otwarta biblioteka szkolna. Projekt tej dwujęzycznej biblioteki został sfinansowany przez Diecezję Bridgeport. Książki zostały подарowane przez parafian, rodziców i przyjaciół szkoły.

Cały księgozbiór został zaprogramowany w systemie komputerowym stworzonym przez Alexandra Mocarskiego, a wypożyczaniem i prowadzeniem biblioteki zajmie się Max Mocarski.

Tekst i zdjęcia Andrzej Więciorkowski

Cmentarz do zamyśleń

W opracowaniu Anny Rawskiej

Twórcy filmu "National Treasure" umieścili wymagowany skarb w podziemiach Trinity Church przy Wall Street. Ale rzeczywistym skarbem tego miejsca jest niewielki cmentarz otaczający budynek kościoła. Nazwiska pochowanych tam osób, to zapis historii Stanów Zjednoczonych i miasta Nowy Jork.

Na dwóch grobach w tej części cmentarza leżą... monety. Ten wojskowy zwyczaj rozpowszechnił się po I Wojnie Światowej i był popularny szczególnie po wojnie w Wietnamie. Wtedy był to zresztą cały kod w którym monety określonej wartości przekazywały określoną informację dla odwiedzających grób. Np. 10 centów oznaczało, że się wspólnie służyło, a 25 centów mógł zostawić jedynie ktoś, kto był obecny przy śmierci poległego.

Monetami na cmentarzu Trinity obsypana jest płyta grobu w którym leży Hercules Mulligan. Urodzony w Irlandii, w Nowym Jorku znalazł się wraz z resztą rodziny jako dziecko i z czasem otworzył sklep z odzieżą w którym zaopatrywała się nowojorska elita. Miał też męski zakład krawiecki, ogromnie popularny wśród brytyjskich wojskowych. Zatrudniał w nim kilku pomocników, ale wojskowych przyjmował osobiście. W trakcie przymiarek i niezobowiązujących rozmów, ustalania terminów kolejnych przymiarek, zbierał od nich informacje i przekazywał Waszyngtonowi. Celowo szargał swoją opinię wśród Patriotów tak, żeby Brytyjczycy wyzbyli się w stosunku do niego wszelkich podejrzeń; szpiedzy działali po obydwu stronach.

W tajemnicy także przed rodziną, Herkules został członkiem Sons of Liberty, tajnego stowarzyszenia stworzonego w celu ochrony praw kolonistów. Był również członkiem New York Committees of Correspondence and Observation, grupy założonej po to, żeby tworzyć specjalnego rodzaju pisemne komunikaty sprzeciwiające się Brytyjczykom.

Zdaje się, że miał także duże zdolności do przekonywania, bo to on spowodował, że młody Alexander Hamilton zrezygnował z popierania brytyjskiego panowania w koloniach. Dyskutowali tak zażarcie, że Hamilton w końcu przeprowadził się do Herkulesa i szybko dołączył do Sons of Liberty. W wieku 18 lat napisał broniący sprawy niepodległości tekst, który był kolportowany w postaci listu. Listy takie pisało wtedy wiele

Grób Hamiltona, płyta nagrobna jego żony oznakowana chorągiewką, a na pierwszym planie grób jej starszej siostry

Widok ogólny; w głębi odrestaurowany niedawno grób Hamiltona

osób, były przepisywane, rozsyłane i rozdawane- taka ówczesna "bibuła"- i przyspieszyły rewolucję, szczególnie w Nowym Jorku.

Mulligan dwukrotnie ocalił życie Washingtona. Wiadomości o planowanych zamachach, które udało mu się zdobyć od Brytyjczyków, przekazywał przez swojego niewolnika, Cato, który wielokrotnie przekraczał kolejne linie frontów.

Egzystencja Mulligana po zwycięstwie nie była łatwa. Ale Washington nie zapomniał o swoim informatorze. Odwiedził go w domu, zaprosił na

oficjalny obiad, ale przede wszystkim robił zakupy w jego sklepie, co zresztą Hannibal wykorzystał perfekcyjnie i zmienił nazwę firmy i szyld na "Clothier to Genl. Washington". Szybko rozeszło się po mieście, że nie ma wątpliwości co do jego patriotycznej postawy. Pracował do 80 roku życia, zmarł pięć lat później i został pochowany w pobliżu Hamiltona z którym przyjaźnił się do końca.

Monety na jego grobie zostawiać mogą- prawdopodobnie- zarówno weterani z Irlandii lub z irlandzkim pochodzeniem, jak i ludzie z CIA. Agencja ta ma na swojej stronie jego historię. Spełniał wszystkie warunki agenta: posługiwał się legendą, działał pod przykrywką, ryzykował, świadomie zdecydował się odgrywać swoją rolę i ponosić koszty tego w swoim środowisku.

Trudniej zdecydować, kto zostawił monety na grobie żony Hamiltona. Może weterani z Albany, gdzie się urodziła?- kto wie. Nie była w żaden sposób związana z wojskiem. Gdyby nie rewolucja, należy wątpić, czy w ogóle mogłyby się spotkać. Hamilton był dzieckiem urodzonym poza małżeństwem, sierotą, nie miał żadnego majątku. Elizabeth Schuyler pochodziła z holenderskiej, bogatej rodziny, która od pokoleń miała pieniądze, znajomości i pozycję w towarzystwie.

Tu leży pochowany Hercules Mulligan, krawiec i szpieg. G. Washington uniknął dzięki niemu dwóch zamachów na swoje życie

Ale czasy były niezwykle. Hamilton nie miał ani majątku, ani dobrego, ważnego w tamtych czasach pochodzenia, ale był znany. Washington był jego przyjacielem, był najbliższym walki i tworzenia nowego państwa i nowych norm, także społecznych. W 21 roku życia pisał Konstytucję. I był też- z czasem- bohaterem pierwszego w historii Stanów politycznego skandalu miłosnego.

Eliza - jak ją nazywano- urodziła ośmioro dzieci i jak wynika ze wspomnień, wychowywała je w wielkiej dyscyplinie, przy minimalnej pomocy męża, który miał ogromne ambicje polityczne i w związku z tym mnóstwo zajęć. Romans w który się wdał dziesięć lat po ślubie, mógłby pozostać tajemnicą, gdyby nie mąż jego wybranki. Zazwyczaj w takich wypadkach, w tamtych czasach, panowie się dyskretnie pojedynkowali, co wywoływało co najwyżej falę plotek. Jednak ten konkretny zdradzony mąż, nie miał absolutnie ochoty narażać się na taką niedogodność. Oświadczył Hamiltonowi, że może kontynuować romans z jego żoną w spokoju, ale pod warunkiem, że mu zapłaci. Hamilton zapłacił i szybko się okazało, że popełnił błąd. Musiał zdecydować, czy woli ponieść konsekwencje romansu, czy być oskarżony o korupcję. Bardzo chciał być w przyszłości prezydentem, uważał, że prezydentura mu się wręcz należy i wiedział, że skandal może to zniszczyć. Zdecydował, że ujawnienie romansu mniej mu zaszkodzi. Prasa i jego wrogowie polityczni postarali się sumiennie, żeby nie ułatwić mu naprawienia wizerunku, o co się bardzo starał.

Eliza przeżyła go o 50 lat. Po jego śmierci zajął się tworzeniem w Nowym Jorku sierocińca i bezpłatnych szkół publicznych. Postanowiła też zawalczyć o miejsce męża- a więc i rodziny- w historii, przypominała jego osiągnięcia i zbierała wszelkie możliwe dokumenty i listy. Natomiast zniszczyła te, które wzajemnie pisywali do siebie. Zachowała jedynie wiersz, który napisał dla niej przed ślubem i dwie kartki z pierwszych lat małżeństwa. Liczną korespondencję swoją i Hamiltona zostawiła natomiast jej starsza siostra. I historycy mają z tym kłopot. Najprościej można powiedzieć, że nie wiadomo, co ich łączyło i każdy ma inną opinię. Angelica jest pochowana tuż przy Hamiltonach. Cmentarz - i fascynujące historie, które kryje- jest obecnie udostępniany do zwiedzania. Część z grobem Hamiltona - po lewej stronie od wejścia do Trinity- jedynie do 4 po południu, część do której wchodzi się przez bramę przy Church Street do 5. Nie na wszystkich płytach zachowały się nazwiska, ale grób Hamiltona został niedawno odrestaurowany.

Little Angels Home Care LLC

745 Osborn Road, Naugatuck CT 06770

Providing:

Elderly Care, Hourly Companion,
Live-in Caregivers, Weekends

Reg. # HCA0000732

203-278-1436

Disallowing number Telefonica

www.littleangelshomecare.com

E: littleangelshomecare48@yahoo.com

Ewa Grzymala

Maluszewski Law LLC

Attorney Katarzyna Maluszewski
785 Farmington Avenue
Kensington, CT 06037
telefon (860) 225-8447

Katarzyna Maluszewski *adwokat z wieloletnim doświadczeniem, bardzo skuteczna szczególnie w sprawach rodzinnych. Pomoc z zachowaniem najwyższych standardów zawodowej staranności.*

Nasza specjalizacja:

- * **rozwoły**
- * **sprawy rodzinne**
- * **prawo do opieki nad dzieckiem**
- * **alimenty**

Oprócz tego:

obrażenia cielesne
 przekroczenia drogowe
 jazda pod wpływem alkoholu
 sprawy kryminalne
 spadki
 kupno i sprzedaż nieruchomości

mówi po polsku

Sprzedam

Sprzedam Volvo 2007 po remoncie 90,000 mil, silnik commins 450, gotowy do pracy. Tel. 203-450-5567.

Poszukujemy kierowcy z 12 lub 15 osobowym wanem na jednodniowe wycieczki w soboty lub niedziele, 1 lub 2 razy w miesiącu. Proszę dzwonić Marion 860 620 7126. Komunikatywny angielski wymagany.

Usługi

Highlander Tree Seviles, polska firma oferuje Polonii usługi wycinania drzew. Posiadamy licencję i ubezpieczenie. Shelton. Tel. 203-922-8803. Zenek.

Szukam pracy do opieki 4-5 dni w tygodniu najlepiej do osoby mówiącej po polsku. Tel. 475-988-5690

Malowanie wewnątrz, zewnątrz, mycie domów, ściąganie tapet, szpachlowanie sufitów oraz małe naprawy (stolarka, mounding) Stanisław tel. 860-518-5826.

POLONIJNE PROGRAMY RADIOWE

POLSKA W MUZYCE I PIEŚNI
 W każdą niedzielę w godzinach 10.00-12.00 na falach FM 88.7 i na internecie na stronie www.wnhu.org.

VOICE OF POLAND w każdą niedzielę o godz 8:30 do 9:00, WNTY, 1120 AM. Na komputerze: POLSKIEKSPRESS@SNET.NET Aktualności, polska muzyka, koncert życzeń, kącik poezji, dzieje wybitnych Polaków, ważne wiadomości bieżące. Kontakt Teresa Borowska. 860-229 6470

Teresa Ciechanowski D.M.D.

Serdecznie zaprasza do gabinetu dentystycznego

T.C. Dental

*Oferujemy pełny zakres usług dentystycznych
 Honorujemy większość ubezpieczeń medycznych*

Prosimy dzwonić pod numer

860-229-0622

Mówimy po Ukraińsku

Akceptujemy pacjentów w wieku do 21 lat z ubezpieczeniami stanowymi
 Husky A, Husky B

LEKARZ I PERSONEL MÓWIĄ PO POLSKU

393 West Main St. New Britain, CT

OGŁOSZENIA za \$5

max 15 wyrazów

Sprzedam, kupię, oferuję pracę, szukam pracy, do wynajęcia, usługi, inne

Wypełniony kupon proszę przesłać na adres:

Polonia Publishing, PO Box 563, Oxford, CT 06478
 z załączonym czekiem wystawionym na Polonia Publishing.

Tekst:

Ilość wydań _____ Łączna opłata _____ (\$5 za każde wydanie)

Do informacji redakcji:

Imię i nazwisko _____

Adres _____ Tel. _____

POLONIA – Dwutygodnik Społeczno - Kulturalny

adres: P.O. Box 563, Oxford, CT 06478

tel./fax: (203) 881-1962

email: Poloniakaz@aol.com

web: Polonia-news.com

REDAKCJA: Kazimierz Kochanowicz - wydawca, redaktor naczelny, Alina Zawojski - redaktor wydania, Alicja Kochanowicz - opracowanie graficzne, Andrzej Więciorkowski - redaktor, ogłoszenia, reklamy, Zofia Więciorkowska - redaktor, WSPÓLPRACUJĄ: Wioletta Jusiński, Anna Czop, Jacek Zawojski, Kazimiera Ferenc

Nie zamówionych materiałów redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo skracania i opracowania tekstów niezamówionych. Za treść i język tekstów redakcja nie ponosi odpowiedzialności. Przedruk bez zezwolenia wzbroniony.

© 2009 Polonia Publishing, LLC

IGA ŚWIĄTEK Z NOWYM TRENEREM I SIĘ ZACZEŁO...

Stało się! Iga Świątek ma nowego trenera i wszystko wskazuje na to, że już niedługo będziemy mogli zobaczyć raszyniankę powracającą na kort. Tenisistka podjęła decyzję po 2 tygodniach namysłu i od razu wywołała wielkie poruszenie. Bez odpowiedzi nie pozostała nawet sama żona Wima Fissette'a.

Na początku października cały świat obiegła sensacyjna informacja o tym, że Iga Świątek zakończyła współpracę z trenerem Tomaszem Wiktorowskim. O swojej decyzji tenisistka poinformowała za pośrednictwem swoich mediów społecznościowych. Można wywnioskować, że tenisistka chciała wnieść do swojej gry powiew świeżości. W tym celu podjęła decyzję, że najlepszym rozwiązaniem będzie rozpoczęcie współpracy ze szkoleniowcem z zagranicy.

Dziś Świątek ogłosiła wszystkim, co postanowiła. Jak się okazało, wybór padł na 44-letniego Belga Wima Fissette'a. Tym samym, raszynianka nie eksperymentowała i postawiła na człowieka dobrze znanego w świecie tenisa.

Nowy szkoleniowiec raszynianki to

osoba, która pracowała z aż pięcioma zawodniczkami, które przodowały w rankingu WTA. Ponadto, wygrywał z nimi kilkakrotnie US Open, Australian Open a raz Wimbledon, który jest bolączką jego nowej podopiecznej. Fissette to także trener, który potrafi opanować emocje swojej zawodniczki. Pracował ostatnio przeciw z Naomi Osaka, która niegdyś zmagala się z depresją. Psycholog Artur Orzelowski w rozmowie z Polską Agencją Prasową przyznał, że jest to spory atut Belga i ma nadzieję, że nie dopuści do zaistnienia takiego stanu u Świątek. A Polka jest znana z tego, że na porażki często reaguje w sposób bardzo emocjonalny. Ważne, aby trener przygotowania technicznego miał świadomość, że ma do czynienia ze sportowcem, który ma uczucia. Iga Świątek podjęła racjonalną decyzję dbając o swoją psychikę (...) Ten ktoś (Fissette - red.) ma narzędzia, pracował z osobą, która była w depresji (Naomi Osaka - red.). Fajnie, że Świątek (red.) ma trenera, który ma narzędzia, które mogą ją od tego uchronić - powiedział Orzelowski dla PAP-u.

Cały świat tenisa hucznie zareagował na wieść o nowym trenerze Igi Świątek, jedni są zadowoleni i pokładają wielkie nadzieje w tej współpracy, a inni przestrzegają przed Wimem Fissettem, mając na względzie jego rozstania z zawodniczkami w przykrych okolicznościach. Czas jednak pokaże, co ostatecznie wyniknie z tej kooperacji. Iga Świątek chciałaby przede wszystkim wygrać w końcu Wimbledon, w czym pomóc ma właśnie 44-letni Belg.

Na wieść o zatrudnieniu swojego męża przez Polkę zareagowała żona szkoleniowca, Jasmien Clijsner.

Swoje odczucia opublikowała w relacji na Instagramie na swoim profilu, udostępniając filmik Świątek z ogłoszeniem nowego trenera. Wśród wielu emotikon widnieje podpis, który zdaje się wszystko wyjaśniać:

Wim trenerem pierwszej na świecie Świątek. Rodzina jest bardzo dumna - napisała żona Fissette'a.

Żona Wima Fissette'a cieszy się więc z tego, że jej mąż będzie pracował z liderką rankingu WTA z Polski. Jasmien Clijsner nie jest jednak postacią anonimową, ponieważ od wielu lat działa w świecie show-biznesu. Kiedyś zajmowała się modelingiem, pracując dla agencji typu Models Office czy Network Models. Posiada ponadto tytuł magistra nauk komunikacyjnych.

Clijsner stara się na każdym kroku wspierać Wima Fissette'a. Wraz z dziećmi towarzyszyła mężowi przy okazji ostatnich zawodów w ramach Rolanda Garrosa. Być może znów będzie okazja, żeby Świątek wygrała te rozgrywki. Wówczas cała rodzina nowego trenera raszynianki będzie mogła się cieszyć wraz z Polką.

RYWALKI IGI ŚWIĄTEK W WTA FINALS

Wszystko już jasne! Iga Świątek poznała swoje potencjalne rywalki w WTA Finals, najważniejszym turnieju sezonu, w którym powalczy o odzyskanie prowadzenia w rankingu. Na skutek wyników w końcówce sezonu poznaliśmy siedem rywalek ustępującej pierwszej rakiety świata. Wśród nich znalazła się nie

tylko Aryna Sabalenka, ale też inne absolutne gwiazdy kobiecego tenisa.

To już pewne: Iga Świątek niebawem straci pierwsze miejsce rankingu WTA. Ale odzyskać je może już podczas najbliższego startu w turnieju Finals, który wystartuje 2 listopada. To jedyna impreza tenisowa, w której zawodniczki rywalizują nie w drabince, lecz w... fazie grupowej. Niezależnie od rezultatów każda uczestniczka zanotuje w Rijadzie co najmniej trzy mecze.

Iga Świątek i Aryna Sabalenka zapewniły sobie udział w WTA Finals już kilka miesięcy temu, później dołączyła do nich też Barbora Krejčíková, która wygrała Wimbledon. Kolejne tygodnie sprawiły, że grono uczestniczek uzupełniły Coco Gauff, Jasmine Paolini, Jelena Rybakina, Jessica Pegula i Qinwen Zheng. Cztery z tego grona na pewno nie zagrają w grupie z Iga Świątek.

Iga Świątek poznała rywalki w WTA Finals

Zasady losowania turnieju Finals nie są skomplikowane. Pierwsza i druga tenisistka świata, którymi w momencie losowania grup będą odpowiednio Aryna Sabalenka i Iga Świątek, zagrają z jedną z zawodniczek z miejsc 3-4, 5-6 i 7-8. To oznacza, że ewentualne starcie z Sabalenką, podobnie jak przed rokiem, może nadejść dopiero w półfinale.

Możliwe rywalki Igi Świątek w grupie WTA Finals:

Coco Gauff LUB Jasmine Paolini
Jelena Rybakina LUB Jessica Pegula
Qinwen Zheng LUB Barbora Krejčíková
Z każdej pary do Polki dołosowana

Curtiss*Ryan Honda

333 Bridgeport Ave * Shelton, CT 06484

* Jeden z największych dealerów samochodowych marki Honda

* Curtiss Ryan Honda, dealer otwarty od 1973 roku

* Kupno, sprzedaż, porada, pożyczka, ubezpieczenie, wyposażenie.... wszystko załatwimy na twą korzyść.

* Większy wybór - lepszy serwis - niższe ceny - łatwa decyzja - Curtiss Ryan Honda!!!

tel. 203.929.1484

Otwarty: Pon.-Czw. 9AM-8PM,
Piątki 9AM-6PM, Soboty 9AM-5PM

(Exit 13 z drogi numer 8)

Serdecznie Zapraszamy

zostanie jedna zawodniczka. Potem pięciokrotna mistrzyni wielkoszlemowa rozegra trzy mecze w grupie. Dwie najlepsze zawodniczki grup wystąpią w półfinałach.

Przed rokiem, w swoim trzecim występie w WTA Finals, Iga Świątek zdeklasowała konkurentki. W całym turnieju nie straciła choćby jednego seta i w większości spotkań była zdecydowanie poza zasięgiem rywaliek. Na drodze do odzyskania numeru jeden w rankingu pokonała w półfinale Arynę Sabalenkę, a w finale nie dała szans Jessice Peguli.

WTA Finals odbędą się w Rijadzie. Potrwać od 2 do 9 listopada i stanowić będą oficjalne zakończenie sezonu 2024 w kobiecym tenisie. Każde zwycięstwo oznaczać będzie aż 200 pkt do rankingu WTA, a w półfinałach stawka jeszcze wzrośnie.

MAMA WOJCIECHA SZCZĘSNEGO NIE WYTRZYMAŁA

W sobotni wieczór 12 października kibicom „Biało-Czerwonych“ z pewnością trudno było powstrzymać łzy. Przed meczem Ligi Narodów z Portugalią z kadrą pożegnali się bowiem wieloletni reprezentanci naszego kraju - Grzegorz Krychowiak i Wojciech Szczęsny. W tak ważnym dla obu piłkarzy momencie mogli oni liczyć na wsparcie swoich bliskich. Mama polskiego golkipera, Alicja Szczęsna, nie mogła się powstrzymać i swoimi przemyśleniami po sobotnim wieczorze podzieliła się za pośrednictwem mediów społecznościowych.

Wojciech Szczęsny wywołał niemałe poruszenie, gdy w sierpniu nagle poinformował o zakończeniu piłkarskiej kariery. Co prawda golkipier już wcześniej dawał do zrozumienia, że tegoroczne mistrzostwo Europy będą dla niego ostatnią ważną imprezą z orzelkiem na piersi, nikt jednak nie spodziewał się, że w tym samym momencie 34-latek zrezygnuje także z piłki klubowej.

Po miesiącu przebywania na sportowej emeryturze „Szczęsna“ dał się przekonać Barcelonie na powrót na boisko. 2 października podpisał kontrakt z katalońskim klubem, który znalazł się w trudnej sytuacji po fatalnej kontuzji Marca-Andre ter Stegena. Polski bramkarz chętnie zgodził się zastąpić Niemca na bramce „Blaugrany“, jednak w rozmowach z mediami podkreślił, że do piłki reprezentacyjnej już nie wróci. Jak stwierdził, byłoby to nie fair w stosunku do innych bramkarzy naszej kadry, którzy długo walczyli o miejsce w szeregach „Biało-Czerwonych“.

Alicja Szczęsna podsumowała karierę reprezentacyjną syna. „Ogromna radość i duma“

W sobotę 12 października polscy kibice i reprezentanci naszego kraju pożegnali Wojciecha Szczęsnego i Grzegorza Krychowiaka na Stadionie

PGE Narodowym w Warszawie. Panowie przed meczem Ligi Narodów z Portugalią otrzymali wyjątkowe upominki od działaczy piłkarskich, a następnie zasiedli na trybunach, aby dopingować swoich kolegów z drużyny. Wieczór ten był wyjątkowy także dla bliskich Krychowiaka i Szczęsnego. Na warszawskim stadionie pojawiły się małżonki obu sportowców, nie zabrakło także innych członków rodziny. Golkipier Barcelony liczyć mógł na wsparcie swojej matki, Alicji Szczęsnej. Kobieta kilka dni później zamieściła w mediach społecznościowych wyjątkowy wpis, w którym zwróciła się do swojego potomka.

„Synu, każdy Twój mecz z orzelkiem na piersi to dla mnie wyjątkowe emocje, ogromna radość i duma. Jestem szczęśliwa, że przez 15 lat stałaś w bramce reprezentacji Polski i godnie reprezentowałaś nasz kraj. Dla mnie każdy mecz z tych 84, które spędziłeś na boisku przez te lata, był wyjątkowy i pełny wzruszeń“ - napisała na swoim profilu na Instagramie.

KTO ZASTĄPI LEWANDOWSKIEGO?

Robert Lewandowski przekroczył już półmetek swojej katalońskiej przygody. Jeśli nie pożegna się z Barceloną po tym sezonie, nastąpi to rok później. Już teraz trwają wyteżone spekulacje na temat wartościowego następcy polskiego snajpera. W ostatnich miesiącach na giełdzie sukcesorów pojawiało się wiele mniej lub bardziej wiarygodnych piłkarzy. Tymczasem „El Nacional“ donosi, że na szczycie listy życzeń „Dumy Katalonii“ znajduje się obecnie reprezentant Szwecji - Alexander Isak.

Robert Lewandowski pojawił się w Barcelonie u schyłku bogatej kariery. Latem 2022 roku podpisał czteroletni kontrakt. Już po pierwszym roku sięgnął po tytuł króla strzelców La Liga, a „Blaugrana“ odzyskała mistrzostwo Hiszpanii.

W obecnym sezonie „Lewy“ może liczyć na najwyższy pułap apanaży. W pierwszym sezonie zarabiał 20 mln euro, w drugim 26 mln, teraz już 32

miliony. W kolejnym jego pensja ma wrócić do poziomu 26 mln.

Kto zastąpi Roberta Lewandowskiego w Barcelonie? Padło zaskakujące nazwisko

Kapitan reprezentacji Polski może pożegnać się z klubem już po zakończeniu trwającego cyklu. Stanie się tak, jeśli nie rozegra w obecnym sezonie minimum 55 proc. spotkań. Liczą się przy tym tylko te mecze, w których Lewandowski wystąpi od pierwszej minuty lub będzie przebywał na murawie co najmniej 45 minut.

Spekulacje dotyczące potencjalnego następcy Lewandowskiego wydają się czymś naturalnym. Zaskakujące ustalenia w tym temacie prezentuje właśnie „El Nacional“. Jak czytamy, listę życzeń katalońskiego klubu otwiera w tej chwili... Alexander Isak.

Jednym z jego największych atutów - nie licząc klasy piłkarskiej - ma być wiek. Reprezentant Szwecji (48 meczów/14 goli) za trzy dni obchodził będzie 25. urodziny. Jest młodszy od Polaka o 11 lat.

Isak ma już za sobą występy w La Liga. W latach 2019-22 bronił barw Realu Sociedad San Sebastian. Aktualnie rozgrywa trzeci sezon w Newcastle United. W poprzednim sezonie w 40 spotkaniach zdobył 25 bramek i zaliczył dwie asysty

W bieżącej kampanii w pięciu potyczkach raz wpisał się na listę strzelców i zanotował asystę

Na podstawie: PAP, Informacje własne, Interia, Przegląd Sportowy, Sport Goniec

Opracował
Andrzej Więciorkowski

BEZPŁATNA KONSULTACJA

JACEK ZIEMSKI, DDS

**POLSKI DENTYSTA
W STRATFORD**

NOWOCZESNE WYPOSAŻENIE

KOSMETYKA I PROTETYKA
LECZENIE KAŁOWE
LAMINATY, KORONKI I MOSTKI
WYBIELANIE
LECZENIE PARADENTOZY
KOMPUTEROWE PRZEŚWIETLANIA
(90% MNIEJ PROMIENIOWANIA)

165 HUNTINGTON RD
STRATFORD, CT 06614

TEL. 203 516 2006

Nie odnawiaj obecnej POLISY, zanim nie sprawdzisz naszej oferty!!!

Reprezentujemy Ubezpieczalnie:

- Travelers
- Metropolitan
- Safeco
- National Grange Mutual
- Progressive
- Kemper
- National General Formely Tower
- Dairyland
- Foremost
- American Modern
- Quincy

★ Posiadamy SUPER ceny dla młodych kierowców

★ Nazbierałeś mandatów i szukasz taniego UBEZPIECZENIA?

★ Skontaktuj się z nami

★ Jesteśmy w stanie uaktywnić POLISĘ przez telefon

m GROUP

Posiadamy również atrakcyjne ceny polis na:

DOMY JEDNORODZINNE I WIELORODZINNE, BIZNESY ORAZ ŻYCIE

15 LAT doświadczenia w ubezpieczeniach

Barbara - 203-301-0555, cell: 203 515 5709

www.mgroupnow.com BasiaMrozik@optonline.net

Barbara Mrozik

NOWA LOKALIZACJA → Duży parking z tyłu budynku **244 BRIDGEPORT AVE, MILFORD, CT 06460**

- Wyglądasz jakby Cię pociąg przejechał. Co się stało?
- Miałem wczoraj pierwszy skok spadochronowy.
- To ten powód?
- Kupili mi skok ze spadochronem. Krótkie przeskolenie. Stoje przed samolotem. Podchodzi gościu, przypina się do mnie, do samolotu, wylot i wyskakujemy. On krzyczy mi do ucha „Długo jest Pan już instruktorem?”

***

Mężczyzna myje swój samochód, wyciera, przytula i że smutkiem go głaszcze. Sąsiad go pyta:

- Sąsiadzie, sprzedajesz swój samochód?
- Nie, moja żona zrobiła prawo jazdy.

***

Wraca Jasio z zakończenia roku szkolnego, a tata mówi:

- No, Jasiu, pokaż świadectwo...
- Co tam świadectwo, tato... - ważne, abyśmy zdrowi byli!

***

Idzie facet brzegiem Odry.

Widzi faceta kłęczącego i pijącego wodę z rzeki.

Spacerowicz woła:

- Co pan robi? Niech pan nie pije! Otruje się pan, chemikalia i odpady!
- Was? Ich verstehe nicht!
- Powoli, bo zimna.

***

Przychodzi kobieta do lekarza, wszędzie jest fioletowa, niebieska...

Lekarz:

- O Boże, co się pani stało?

Kobieta:

- Panie doktorze, już nie wiem, co mam dalej robić. Za każdym razem, kiedy mój mąż przychodzi do domu pijany, tłucze mnie.

Lekarz:

- Hmm znam jeden absolutnie pewny i efektywny środek! W przyszłości, kiedy pani mąż przyjdzie pijany do domu, weźmie pani filiżankę herbaty rumiankowej i niech pani płucze gardło, płucze i płucze.

2 tygodnie później przychodzi ta sama kobieta do tegoż lekarza, wygląda jak kwitnące życie.

Kobieta:

- Panie doktorze, wspomniała rada, za

każdym razem, kiedy mój mąż dobrze wciąży wtacza się do mieszkania, ja płuczę i płuczę gardło, a on nic mi nie robi!

Lekarz:

- Widzi pani, po prostu trzeba trzymać pysk zamknięty.

***

Pewnego dnia mała dziewczynka przyglądała się, jak jej matka zmywa naczynia. Nagle zauważyła kontrastujące z brązowymi włosami matki siwe pasma.

Spytała zatem:

- Mamo, dlaczego niektóre pasma Twoich włosów są siwe?

Matka odpowiedziała:

- Za każdym razem, gdy mnie zdenerwujesz lub doprowadzisz do płaczu niektóre moje włosy stają się siwe.

Dziewczynka przemyślała chwilę te rewelacje i odrzekła:

- Ale musiałaś wkurzać babcię.

***

Leci Amerykanin rosyjskimi liniami lotniczymi. Podchodzi do niego stewardesa i pyta:

- Życzy Pan sobie obiad?

- A jaki jest wybór?

- Tak lub nie.

***

Mąż wchodzi do domu i mówi do żony:

- Wyobraź sobie: na naszym podwórku krowa zaplątała się w sieć!

- Przestań głupio żartować z mojej matki! Normalnie sobie leży na hamaku.

***

Pani prosi dzieci na lekcji:

- Dzieci, kto z was zna ptaka na literkę A?

Jaś podnosi palec i mówi:

- A może to papuga?

- Nie, Jasiu - odpowiada pani. - Teraz ptaszek na literkę P.

Jaś znów się zgłasza i mówi:

- Być może to papuga.

- Nie, Jasiu - zdenerwowała się pani i wyprowadziła Jasia za drzwi.

Znów pyta:

- Czy ktoś zna ptaka na literkę C?

Jaś uchyla drzwi i mówi:

- Czyżby to był papuga?

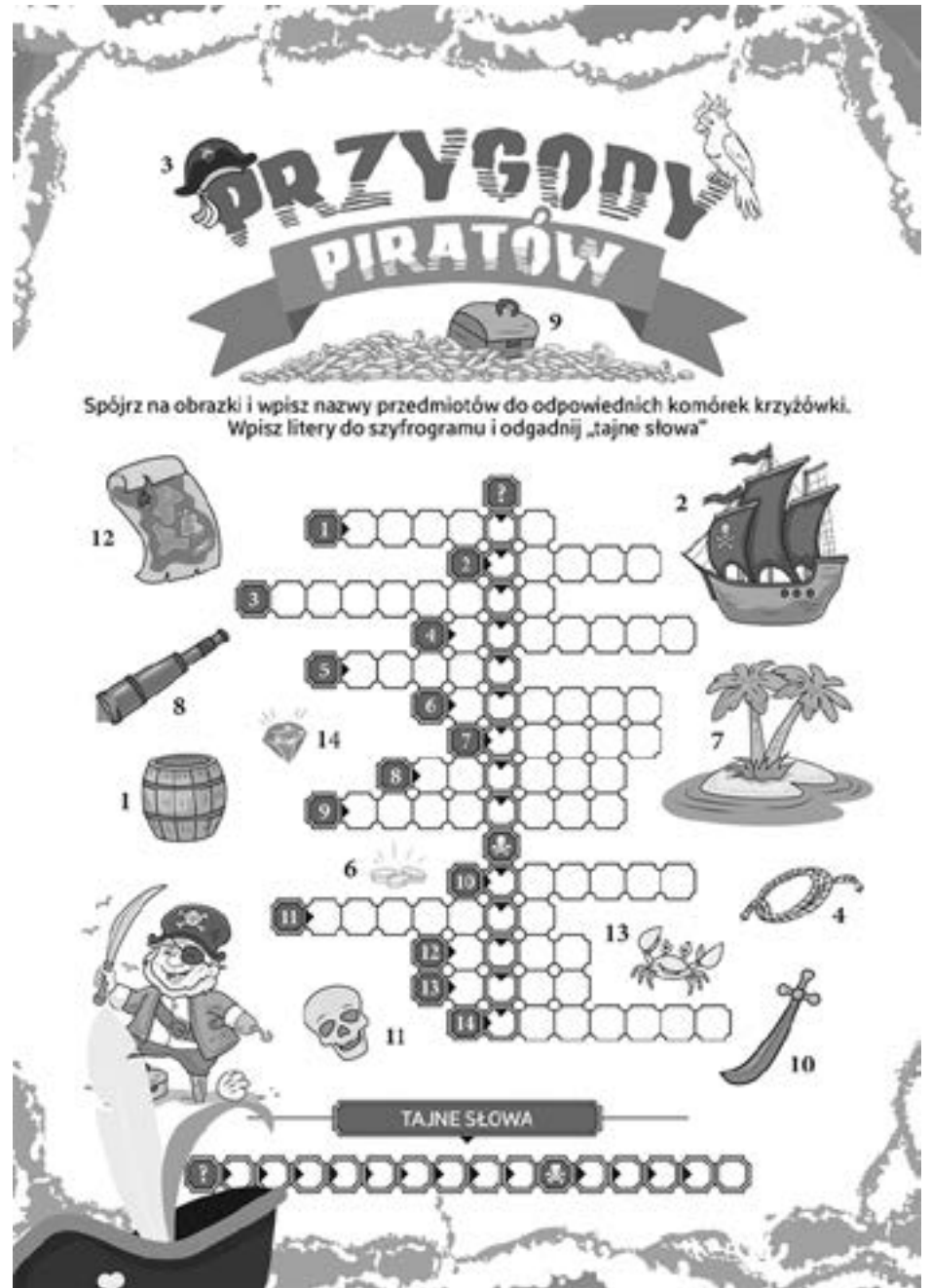
***

W instytucie badań naukowych badacze zbierają fluidy chcąc odpowiedzieć na pytanie: kto jest najważniejszy na świecie? Po pewnym czasie:

- Kobieta!

Po pewnym czasie zadano drugie pytanie: a co z mężczyzną?

Dla Milusińskich

- Walczy z lodówką o siódme miejsce.

***

- Dzień dobry, przyjechałem po towar. Czy jest magazynier?

- Niestety, nie zastał go pan.

- A kiedy będzie?

- Trudno powiedzieć, wyrok ma zapas w piątek.

***

Do Putina przychodzi uczonec i mówi:

- Mam dwie wiadomości. Dobrą i złą. Od której zacząć?

- Niech będzie najpierw zła. - odparł Putin.

- Nie działa. - powiedział uczonec.

- A ta dobra?

- Wynaleźliśmy szczepionkę na Covid!

***

Zabrał chłopak dziewczynę do drogiej restauracji. Siadają przy stoliku.

Kelner podaje im menu. Chłopak patrzy na kosmiczne ceny, jednak nie traci zimnej krwi i pyta dziewczynę:

- To na co masz ochotę, mój ty słodki grubasku?

***

W bistro rozmawia dwóch młodych biznesmenów:

- Podobno przyjąłeś do pracy nową sekretarkę?

- Owszem.

- I jesteś z niej zadowolony?

- Po pierwszym dniu trudno powiedzieć.

- Młoda, ładna?

- Taka sobie, niczego.

- A jak się ubiera?

- Bardzo szybko.

Sekret szczęśliwego małżeństwa:

Znaleźć kobietę która dobrze gotuje, kobietę która dobrze zarabia, kobietę która jest dobra w łóżku, ale najważniejsze jest to, żeby one nigdy w życiu się nie spotkały.

***

Lekarz w szpitalu psychiatrycznym bada trzech swoich pacjentów.

- Ile jest dwa razy dwa? - pyta pierwszego.

- Piec tysięcy.

- Ile jest dwa razy dwa? - pyta drugiego.

- Piątek.

- Ile jest dwa razy dwa? - pyta zupełnie zrezygnowany trzeciego pacjenta.

- Cztery.

- Świetnie! - wykrzykuje uradowany lekarz. - Proszę powiedzieć, w jaki sposób uzyskał pan ten wynik?

- To proste. Podzieliłem piec tysięcy przez piątek.

***

Spotyka się dwóch mężów:

- Słyszałem, że twoja żona rozbiła twoje nowe Porsche. Stało jej się coś?

- Jeszcze nie, zamknęła się w łazience...

***

Żona do męża:

- Co to za dziewczyny?

- Sama mówiłaś, że bym poszukał pary Japonek na lato...

Opracował
Jacek Zawojski

Silver Key Realty

Anna Prusko
Broker

REB. 0792186

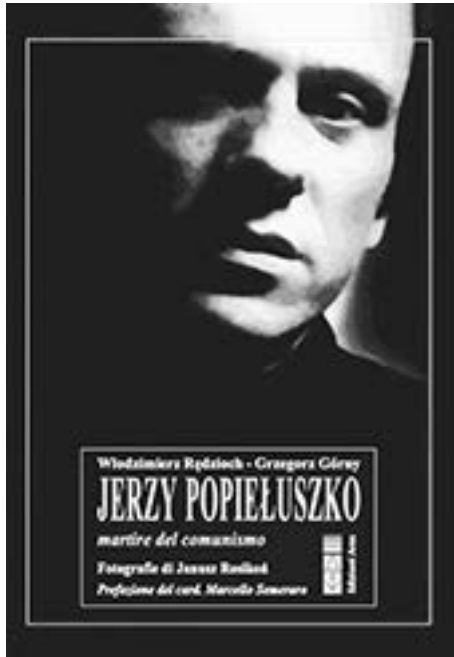
Tel. 203 906 2494

**Kupno i sprzedaż nieruchomości,
wynajem mieszkań w Stanie Connecticut**

Włoskie media recenzują biografię ks. Popiełuszki.

Premiera książki Grzegorza Górnego i Włodzimierza Rędziocha w Italii

We Włoszech nakładem prestiżowego wydawnictwa Ares ukazała się biografia pt. „Jerzy Popiełuszko. Martire del comunismo” (Jerzy Popiełuszko: Męczennik komunizmu), napisana przez naszego redakcyjnego kolegę Grzegorza Górnego i znanego watykanistę Włodzimierza Rędziocha, ilustrowana zdjęciami m.in. fotografa Janusza Rosikonía. Wstęp do książki napisał kardynał Marcello Semeraro – prefekt watykańskiej Komisji ds. Nowych Męczenników – Świadków Wiary.

Pozycja doczekała się wielu recenzji we włoskich mediach. Agencja prasowa ANSA nazwała książkę „niekonwencjonalną biografią”, zaś inna agencja EXAUDI porównała jej tytułowego bohatera do św. Jerzego, który musiał stawić czoła groźnemu smokowi (w przypadku ks. Popiełuszki był to czerwony smok komunizmu). Agencja ACI Stampa w obszernym tekście zrekonstruowała z kolei życiorys polskiego męczennika na podstawie książki Górnego i Rędziocha, uwypuklając w jego biografii momenty mogące szczególnie zainteresować

włoskiego czytelnika. Czasopismo „Punto Famiglia” skoncentrowało się natomiast na wyeksponowanym przez autorów i nieznanym szerzej w Italii wątku „obroncy kołyski”, czyli zaangażowaniu kapelana „Solidarności” w ochronę życia dzieci nienarodzonych.

Poczytny magazyn „Famiglia Cristiana” w wyczerpującej recenzji napisał:

Zebrałe przez Rędziocha świadectwa ukazują intymny portret księdza, który zaczynał jako zwykły człowiek, ale dzięki swojej wierze stał się symbolem oporu. Kluczowym aspektem książki jest umiejętność powiązania życia ks. Popiełuszki z najważniejszymi wydarzeniami historycznymi w Polsce. Refleksje Grzegorza Górnego przenoszą nas w czasie do okresu, w którym reżim komunistyczny wszelkimi sposobami starał się zdusić wszelkie formy opozycji. (...) Praca nie ogranicza się do przypominania faktów historycznych, ale zaprasza czytelnika do głębokiej refleksji nad wartością poświęcenia i oporu bez użycia siły. (...) „Jerzy Popiełuszko: Męczennik komunizmu” to książka, która porusza i inspirowa. Rędzioch i Górny z wielką wrażliwością potrafią opowiedzieć historię niezwykłego księdza, który siłą wiary i wyrzekając się przemocy pokonał opresyjny reżim i pozostawił po sobie niezatarte dziedzictwo duchowe. To niezbędna praca dla każdego, kto chce zrozumieć wartość poświęcenia i przemieniającą moc wiary.

Całostronnicowe omówienie książki

Grzegorza Górnego i Włodzimierza Rędziocha ukazało się też na łamach największego włoskiego dziennika prawnicowego „Libero”. Recenzent gazety zauważa, że święci służą wierzącym jako przykład do naśladowania, a biografia ks. Popiełuszki ma szansę przyczynić się do tego, ponieważ przybliży czytelnikom niezwykłą postać kapelana „Solidarności”, który nie dał się zastraszyć totalitarnej władzy, gdyż pielegnował w sobie nadprzyrodzoną nadzieję.

Bardzo długą recenzję wspomnianej książki obu polskich autorów zamieścił też inny włoski dziennik „Il Tempo”. Według niego, Grzegorz Górny i Włodzimierz Rędzioch podjęli się ambitnego zadania, czyli próby odpowiedzenia na pytanie, co było źródłem wyjątkowości ks. Jerzego Popiełuszki i jego niezwykłej roli w dziejach Kościoła w Polsce. Autor recenzji podaje za myślą Górnego i Rędziocha, rekonstruując najważniejsze wydarzenia z życia męczennika w ich historycznym kontekście oraz cytując zebrane w książce wypowiedzi świadków życia kapłana z Żoliborza.

Nieprzypadkowo książka ukazuje się na Półwyspie Apenińskim w 40. rocznicę śmierci błogosławionego ks. Jerzego. Dzięki niej oraz jej licznym omówieniom we włoskich mediach czytelnicy w Italii mają okazję poznać bliżej postać jednej z najważniejszych postaci w XX-wiecznej historii Polski.

Recenzja ukazała się w wpolityce.pl

Kącik Poezji

ALE

W barwnego życia karnawale
Do szczęścia rwałem się z ochotą
Lecz zawsze było jakieś – ale
No, ale to już mniejsza o to!

Gdy chciałem pobiec jeszcze dalej
Aż poza upór mego cienia
To zawsze było jakieś – ale
Ale to dziś już bez znaczenia!

Lecz może chociaż wiersz ocale
Za weną pognam tak jak w dym
I żadne mnie nie zwiedzie – ale
A jeśli, to już mniejsza z tym!

Pomysłów na światową skalę
Codziennie miałem co niemiara
Lecz zawsze było jakieś – ale
Ale to dziś już śpiewka stara.

Czas do lamusa złożyć żale
Za gorzkie lata swych zaniechań
Bo zawsze było jakieś – ale
Ale to dzisiaj – krzyk bez echa!

Krzysztof Cezary Buszman

W POSZUKIWANIU ROZUMU

Na umyśle wypada być zdrowym
Dla harmonii duszy swej z ciałem
Więc poszedłem po rozum do głowy
Ale cóż, nigdzie go nie zastałem!

Można w sobie i uciec od tłumy
Obiecana w swych snach znaleźć
Ziemię

Lepiej być już niespełna rozumu
Bo i można rozumu też nie mieć.

Z losem trzeba zawrzeć przymierze
Zamiast z pustką o pełnie się kłócić
To jest piękne, że jeszcze wciąż wierzę

Że mój rozum z tułaczki powróci.

Wiem, że żaden to powód do dumy
Kiedy życie jest znośne po lekach
Wy, co wszystkie zjedliście rozumy...
Czasem rozum też zjada człowieka!

Krzysztof Cezary Buszman

UCIECZKA CZASU

Gdy mnie ludzie zaczną boleć
Silna mnie uzdrowi wola
Wszystkich wszak nie zadowolę
No bo żaden ze mnie dolar.

Razem wzięte czarne moce
Nie zdołają dróg mych zmienić
Więc nie łaknę cudzych ocen
Bo sam umiem się docenić.

I sam dojdę na swych nogach
Hen w niezaludnionej głębi
A gdy tam napotkam wroga
To jedynie tego we mnie!

Mogę dziś z pewnością orzec
A to chwila najpiękniejsza –
Szczęście celem być nie może
Bo się rodzi z mego wnętrza.

W tym tkwi tajemnica cała
By na los swój nie narzekać...
Dzieła wymagają działań
Czas ucieka, czas ucieka!

Krzysztof Cezary Buszman

Czas na „twój czas”

Co się dzieje?
Co dzień inne plany masz.
Jesteś sobą?
Czy w coś – o czym nie wiesz wiele –
w ciemno grasz?
Nie nadażam,
choć bardzo pragnę, chcę.
Tak beztrudnie się pograżasz,
Potykając się o cień.
Własny cień.

Uwolnij myśli.
Jest potrzeba dobrych wizji
- nie dla massmediów, nie dla telewizji
żyjesz.
Jest czas na „twój czas”.
Nie musisz marzyć,
Wciąż się piękno może zdarzyć.
Nie unikaj szans.

Coś się dzieje!
Niech się dzieje; zawsze tak!
Wokół ciebie
wiele spraw – jak gwiazd na niebie –
swoje miejsce ma.
Nie nadażasz,
choć bardzo pragniesz, chcesz.
Kto dla ciebie się pograża,
potykając się o cień?
Własny cień!

Uwolnij myśli...

Kazimierz Kochański

Przy herbacie

Przytłumiony, lekko przygarbiony,
przy herbacie,
przed ekranem bliskiej ci Ti-Vi
przechwytyjesz wieści bieg szalony,
rwane wątki,
i nie własne wnioski włączasz

w obieg krwi.

Nie na skróty,
i nie wprost.
Bez ułatwień,
i bez nagłych volt.
Nie komplikuj,
nic nie komunikuj;
będzie dobre
to, co dobrze szło.

Rozżalony, może zawiedziony;
niedowierzasz,
nie doceniasz, nie rozumiesz zmian.
Podzieliły się tożsame strony;
dziwne zwroty,
szkice tam, gdzie dotąd był
żelazny plan.

Nie na skróty,
i nie wprost.
Bez ułatwień,
i bez nagłych volt.
Nie komplikuj,
nic nie komunikuj;
będzie dobre
to, co dobrze szło.

Nietykalni, nierozpoznawalni -
dla nich zawsze dobra droga, dobry wiatr.
Zasadniczym nikt niczego nie policzy;
bez popisów, bez podpisów, złudnych braw.

Kazimierz Kochański

Ku zwątpieniu

Nadmiłością i nadtroską
prowadzisz do tego,
że mam chęć się ubezpieczyć
od spotkań bliźniego.

Kazimierz Kochański

Niepokorny Kleryk

skomplikowaną drogę do wolności, „Most z niepewnością” symbolizujący odpowiedzialność za podejmowanie decyzji w trudnych sytuacjach, „Bramy milczenia” - milczenie i cenzurę w czasach PRL. Ostatnią przeszkodą do pokonania była „Ostatnia próba” - jako próba wytrwałości i znajomości nauk księdza. Na zakończenie, tak jak starsi koledzy, młodszy uczniowie wykonali wspólny plakat, na którym wyrazili swoje myśli na temat wartości, które są dla nich ważne.

Na mecie czekała na wszystkich nagroda - lody zasponsorowane przez zarząd naszej szkoły.

Obchody Dnia Patrona są okazją do refleksji nad jego życiem, męczeństwem i wartościami, które reprezentował, jak: odwaga, prawda i walka o wolność.

Nasi uczniowie już to wiedzą, bo ...

*Dzieciak jest dzieciakiem
Nie wie czy jest świętym
Ważne by jak ksiądz Jerzy
Zostać nieugiętym
Godnie głosić prawdę*

działalności. Był więc „Mur strachu” - który symbolizował strach przed represjami i zagrożeniem, „Wielki głaz”, który symbolizował trudności i przeszkody w walce o prawdę, „Kręte ścieżki” - zawirowania w życiu i

*Dobrem zło zwyciężać
Bądź jak ksiądz nasz Popiełuszko
Dobrem zło zwyciężaj!*

Aneta Matyszczyk

Polska Szkoła Sobotnia w Derby 19 października obchodziła Dzień Patrona. To wyjątkowe szkolne wydarzenie upamiętnia niezwykle ważną postać - błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszko. Ksiądz Jerzy był nie tylko kapłanem, ale także człowiekiem, który odważnie bronił prawdy i sprawiedliwości. To, co czyni go wyjątkowym, to jego determinacja, aby pomagać innym i walczyć o prawdę, nawet gdy było to niebezpieczne. Obchody Dnia Patrona przygotowała i poprowadziła pani Aneta Matyszczyk. „Przygotowując prezentację i zabawy ruchowe chciałam, aby właśnie poprzez aktywne uczestnictwo, uczniowie lepiej poznali tę niezwykłą postać oraz wartości, które reprezentował ksiądz Jerzy Popiełuszko. Mam nadzieję, że zorganizowany przeze mnie „Wyścig pamięci księdza Jerzego - droga do prawdy” zainspiruje uczniów do działania, a postać księdza Jerzego stanie się dla nich wzorem do

naśladowania”.

„Wyścig pamięci księdza Jerzego - droga do prawdy” przebiegał w dwóch etapach. Starsi uczniowie, którzy mają zajęcia szkolne w piątek wzięli udział w grze terenowej. Polegała ona na rozwiązywaniu zagadek i wykonywaniu zadań związanych z życiem patrona w 6 stacjach: „Miejsce urodzenia”, „Kościół”, „Solidarność”, „Pamięć”, „Był gotowy na wszystko”. W ostatniej stacji, nazwanej „Męczeństwo”, grupy robiły postery. W ten sposób uczniowie nie tylko oddali hołd księdzu Jerzemu, ale również wspólnie wykonali świetne narzędzie edukacyjne, które pomogło im lepiej zrozumieć znaczenie działalności księdza Popiełuszki dla Polaków.

Uczniowie uczęszczający do naszej szkoły w sobotę aktywnie pokonywali przeszkody, które symbolizowały wyzwania, przed którymi stał ksiądz Jerzy Popiełuszko w swojej

SZKOŁA KULTURY I JEZYKA
POLSKIEGO IM. ŚW. JANA
PAWLII
ZAPRASZA NA

2025

BAL SYLWESTROWY

BRIDGEPORT ADULT EDUCATION
418 KOSSUTH STR
BRIDGEPORT CT 06604

OFERUJEMY :
WIEJSKI STÓŁ
WYSMIENITY OBIAD
KOLACJA
BUFET PRZEKĄSKOWY I SŁODKOŚCI
NAPOJE ZIMNE I CIEPŁE
SZAMPAN
WINO
0,7 DOBREGO HUMORU

GRA DJ DANIEL ZDANOWICZ

31 GRUDZIEŃ 2024 | **START GODZ 19:00 — 2:00**

BILETY - \$125 OD OSOBY
REZERWACJA
203-993-0792 MAGDA 203-224-9470 EDYTA

Polonez

Paczki do Polski

PROGRAM LOJALNOŚCIOWY

WYŚLIJ PACZKI DO POLSKI I UZYSKAJ DARMOWĄ WYSYŁKĘ!

Im więcej paczek wysyłasz, tym więcej oszczędzasz! Punkty zdobyte w naszym Programie Lojalnościowym sumują się i mogą być wymienione na darmową wysyłkę

1000 = \$25*
punktów   zniżki na paczkę

Wyślij paczkę, aby się zarejestrować i zacznij oszczędzać już dziś!

Lokalizacje:

Wyślij online:

(908) 862-1700

polonezamerica.com

* Punkty lojalnościowe nie mają wartości pieniężnej i nie mogą być wykorzystywane na inne usługi.

LUXE RIDE TRAVELS LLC

ORGANIZUJEMY WYJĄTKOWE WYCIECZKI Z POLSKOJĘZYCZNYM PRZEWODNIKIEM, ZAPEWNIAMY KOMFORT I LOKALNĄ WIEDZĘ!!!

MAGICZNE SKARBY POŁUDNIOWEGO ZACHODU SEDONA, MONUMENT VALLEY ANTELOPE CANYON I INNE

19-23 LISTOPADA 2024
1.350,00 \$

Odkryj z nami niesamowite krajobrazy południowo-zachodnich Stanów Zjednoczonych podczas tej 4-dniowej wycieczki!

Odwiedzimy:

- * Sedona - Przepiękne czerwone skały i wyjątkowy klimat arcydzieła artystycznego
- * Monument Valley - Kultowe formacje skalne znane z filmów, które zapierają dech w piersiach.
- * Antelope Canyon - Niesamowita, falista formacja skalna (opcjonalnie zwiedzanie).
- * Horseshoe Bend - Niesamowity zakręt rzeki Kolorado. Idealny punkt widokowy.
- * Zion National Park - Jeden z najpiękniejszych parków narodowych USA, z malowniczymi trasami i wiele innych!

W cenie wycieczki: przelot, transport, noclegi oraz wstępy do wszystkich atrakcji. Dodatkowo płatne (opcjonalnie) wejście do Antelope Canyon.

(860) 924 0913
(860) 357 3023
MOB. & WHATSAPP
(860) 922 1210
OFFICE LAS VEGAS
(725) 332 7678

SPRAWDŹ CAŁĄ OFERTĘ NA NASZEJ STRONIE INTERNETOWEJ:

WWW.LUXERIDETRAVELS.COM

LUXERIDETRAVELSLLC@GMAIL.COM

FACEBOOK.COM/LUXERIDEJACEK; FACEBOOK.COM/LUXERIDETRAVELS

INSTAGRAM.COM/LUXE_RIDE_TRAVELS

PLANUJ Z NAMI PODRÓŻ MARZEŃ:
OD NOWEGO JORKU, PRZEZ WODOSPAD NIAGARA,
PO SYLWESTRA W LAS VEGAS!

HAWAJSKI SEN
ODKRYJ MAGIE OAHU

30 STYCZNIA - 04 LUTEGO 2025
CENA ~~2.399,00 \$~~
Promocja 2.199,00 \$
Obowiązuje do 30.09.2024

Przeżyj niezapomnianą chwilę na wyspie Oahu, gdzie piękno tropikalnej przyrody spotyka się z bogatą kulturą i historią Hawajów. Noclegi w komfortowych hotelach w Honolulu: 5 lub 7 nocy - wybór należy do Ciebie. Możesz zdecydować się na intensywny 5 dni zwiedzania (w cenie 2.399) lub przedłużyć pobyt o 2 dni (w cenie łącznej 2.799 \$), aby cieszyć się relaksem na pięknej plaży Waikiki.

Oprócz zachwycających widoków i piękna samej wyspy, będziesz mógł zanurzyć się w fascynującej historii tego miejsca.

W programie m.in.:

- "Wiosną w Maui Valley": płynaj w jednym z najpiękniejszych wodospadów na wyspie.
- "Lanikai Beach": Obserwuj majestatyczne błękitne morskie wulkany w ich naturalnym środowisku.
- "Historijskie Centrum Kultury": Przeżyj tradycje i kulturę regionu.
- "Pearl Harbor": Przenieś się w czasie i odkryj historię tego miejsca.

W cenie: przeloty z każdego głównego lotniska w USA, transport, wejście do atrakcji, noclegi, opieka polskiego przewodnika.

W październiku świętujemy

MIESIĄC DZIEDZICTWA POLSKIEGO

Świętuj razem z nami i skorzystaj z wyjątkowych promocji:

1 Załóż **18-miesięczną** lokatę terminową na **3% APY** z maksymalną kwotą wpłaty do \$50,000¹

2 Złóż wniosek o kredyt hipoteczny - zaoszczędzisz **\$600!**

3 Złóż wniosek o kredyt samochodowy na **36 miesięcy** z oprocentowaniem już od: **1.99% APR** na nowe samochody i **2.99% APR** na samochody używane²

Zapraszamy do naszego oddziału w New Britain:
38 Broad Street
New Britain, CT 06053
tel. (862) 233-3507

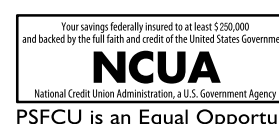
Okres promocyjny rozpoczyna się 1 października i kończy 31 października 2024 r. Produkty i usługi są dostępne wyłącznie dla Członków PSFCU. Oferty, oprocentowanie, warunki i zasady mogą ulec zmianie bez powiadomienia. Oferty mogą nie być dostępne we wszystkich stanach. Mogą obowiązywać inne ograniczenia.

1. Annual Percentage Yield. Minimalne saldo początkowe wynosi \$500.00. Maksymalna wpłata na Członka PSFCU wynosi \$50,000. Kara za przedwczesną wypłatę równa 91 dniom dywidendy dotyczy wszystkich lokat 18-miesięcznych. Wypłata dywidendy zmniejszy oczekiwane zyski. Konta biznesowe są wyłączone z tej promocji.

2. Najniższe dostępne stawki na 36-miesięczne pożyczki samochodowe. Wszystkie pożyczki podlegają zatwierdzeniu i weryfikacji kredytowej. Oprocentowanie może się różnić w zależności od warunków i osobistej historii kredytowej wnioskodawcy. Pożyczki PSFCU nie są dostępne we wszystkich stanach. Reklamowane oprocentowanie zawiera 0,25% zniżki za automatyczne płatności z konta czekowego w PSFCU.

1.855.PSFCU.4U
(1.855.773.2848)
www.NaszaUnia.com

PSFCU is an Equal Opportunity Lender.